

Věstník

Ročník **2019**

MINISTERSTVA ZDRAVOTNICTVÍ

ČESKÉ REPUBLIKY

Částka **9**

Vydáno: 16. září 2019

Cena: 199 Kč

OBSAH:

1. Metodické doporučení pro poskytování psychosociální podpory ve zdravotnictví 2
2. Kvalifikační standard přípravy na výkon zdravotnického povolání
Farmaceutický asistent 15
Nutriční terapeut 29
3. Vzdělávací program specializačního oboru – vlastní specializovaný výcvik 55
Cévní chirurgie 56

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

METODICKÉ DOPORUČENÍ

pro poskytování psychosociální podpory ve zdravotnictví

Toto metodické doporučení vydává Ministerstvo zdravotnictví za podpory Společnosti urgentní medicíny a medicíny katastrof České lékařské společnosti Jana Evangelisty Purkyně, z.s., Asociace zdravotnických záchranných služeb ČR, Asociace klinických psychologů ČR a Národního centra ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů za účelem podpory a posílení personální stabilizace v resortu zdravotnictví, zejména u poskytovatelů lůžkové, ambulantní péče a u poskytovatelů zdravotnické záchranné služby.

Podle § 101 odst. 1 a 2 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, je zaměstnavatel povinen zajistit svým zaměstnancům bezpečnost a ochranu zdraví při práci se zohledněním rizik možného ohrožení jejich života a zdraví, která se týkají výkonu jejich práce. Jde o aktivní opatření podporující zvládnutí nadlimitně psychicky zátěžových situací zasahujících zdravotnického pracovníka v souvislosti s výkonem profese. Poskytování psychosociální podpory je zároveň prevencí proti syndromu profesního vyhoření, který je u zdravotnických pracovníků diagnostikován častěji, než u jiných povolání se zvýšenou psychickou zátěží. Poskytování psychosociální podpory zdravotnickým pracovníkům není hrazeno z veřejného zdravotního pojištění, náklady na jejich poskytování hradí zaměstnavatel.

V souladu s § 23 písm. a) a c) zákona č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě, ve znění pozdějších předpisů, vydává Ministerstvo zdravotnictví na základě návrhu zpracovaného Odbornou společností urgentní medicíny a medicíny katastrof ČSL JEP a Asociací zdravotnických záchranných služeb metodické doporučení ke sjednocení pravidel při poskytování psychosociální podpory zdravotnickým pracovníkům. Ministerstvo zdravotnictví doporučuje všem poskytovatelům lůžkové, ambulantní péče a poskytovatelům zdravotnické záchranné služby, aby toto doporučení implementovali do příslušných vnitřních předpisů své organizace, kterými jsou upravovány personální a organizační pokyny.

Článek 1 Úvodní informace

- (1) Účelem a cílem metodického doporučení je definovat podmínky pro systémové poskytování psychosociální podpory v prostředí poskytovatelů zdravotních služeb a zdravotnické záchranné služby.
- (2) Poskytování tohoto druhu podpory vychází z potřeb zdravotnických pracovníků zasažených nadlimitně psychicky zátěžovou situací.
- (3) Činnosti související s poskytováním psychosociální podpory jsou naplňovány prostřednictvím Systému psychosociální intervenční služby (dále jen SPIS), který je zaměřen na poskytování první psychické a psychosociální podpory v resortu zdravotnictví. Uplatňován je při psychickém zasažení zdravotnických pracovníků a v situacích psychicky nadlimitně zátěžového charakteru.
- (4) Ministerstvem zdravotnictví pověřenou organizací, která v souladu s doporučeními odborných společností zajišťuje vzdělávání zdravotnických pracovníků v oblasti psychosociální podpory formou kurzů a dalších vhodných aktivit je Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů (NCO NZO) Brno, které vede seznam odborných garantů a krajských koordinátorů, včetně kontaktních údajů. (Příloha 1)
- (5) Za účelem sjednocení postupů a úrovně poskytované psychosociální podpory v resortu zdravotnictví v rámci SPIS jsou k dispozici:
 - a) krajský koordinátor – v každém kraji je k dispozici krajský koordinátor (SPIS), jenž vede seznam proškolených osob na základě jejich dobrovolného souhlasu; v případě potřeby psychosociální podpory je na vyžádání nápomocen s jejím organizováním a poskytováním.
 - b) koordinátor pro ČR - podporuje a odborně organizuje činnost krajských koordinátorů SPIS, spolupracuje s garanty systému SPIS a NCO NZO.
 - c) odborní garanti - v systému pracují dva odborní garanti SPIS, kteří na základě svého odborného vzdělání a pracovních zkušeností metodicky a odborně vedou krajské koordinátory a další poskytovatele při organizování a poskytování psychosociální podpory; zodpovídají a podílejí se na přípravě a dalším vzdělávání zdravotnických pracovníků v rámci SPIS.
 - d) garant systému - celostátně zastupuje SPIS garant systému psychosociální podpory, kterým je klinický psycholog; jeho hlavní náplň je reprezentování systému na pracovních jednáních s dalšími subjekty, při komunikaci s odbornými organizacemi a zařízeními. Garantuje činnost SPISu jako celku. Zasazuje se o propagaci systému a jeho využití v resortu zdravotnictví. (Příloha 2)

Článek 2 Vymezení pojmů

Pro účely tohoto metodického doporučení se používají tyto pojmy

- (1) Akutní stresová reakce - přirozená reakce organismu na stav ohrožení. Vzniká u jedince bez jakékoli zjevné psychické poruchy. Většinou spontánně odezní. Udávanou časovou hranicí rozvoje akutní stresové reakce jsou dva až tři dny.
- (2) Critical Incident Stress Management (CISM) - soubor opatření, který se týká řízení a zvládnutí stresu před, při a po událostech mimořádného, psychicky nadlimitního charakteru. Opatření před, respektive během přípravy na události, se týkají vzdělávání, školení, životního stylu, nácviků. Opatřeními, která se užívají v průběhu událostí, jsou první psychická a psychosociální pomoc na místě události. Opatření po skončení události se týkají vyrovnávání se s jejími následky. Jde především o podporu zdravotnických pracovníků formou strukturovaných setkání, popřípadě následné péče o jejich rodiny apod.

- (3) Krize - subjektivně ohrožující situace s velkým dynamickým nábojem, který je potenciálem změny. Situace selhání dosavadních regulativních mechanismů, nefunkčnost v oblasti biologické (spánek, potrava), psychické (ztráta smyslu života), sociální (život s druhými).
 - a) krize akutní - ohraničený začátek, rychlý rozvoj, mohutná emoční, kognitivní i behaviorální odpověď. Nejčastějším projevem je akutní reakce na stres. Při nezpracování je riziko vzniku posttraumatické stresové poruchy.
 - b) krize chronická - plíživý začátek nebo kumulace traumatických událostí, somatizace a rozvíjející se kognitivní, emoční a behaviorální odpověď, nastupující syndrom vyhoření, rozvoj posttraumatické stresové poruchy.
- (4) Nadlimitně psychicky zátěžová situace - událost, která přináší extrémně intenzivní podněty, jež na jedince působí. Vznik nadlimitní zátěžové situace je obvykle spojován s traumatickou zkušeností. Její účinky se mohou projevit negativně na lidské psychice v podobě psychických symptomů a poruch.
- (5) Odborný garant - osoba, která z odborného hlediska doporučuje peerům a zdravotnickým interventům správné provádění příslušné činnosti a deklarované postupy v konkrétní problematice. Jde o odborníka, který z hlediska vzdělání musí splňovat tyto podmínky: je atestovaným klinickým psychologem, má minimálně pětiletou zkušenost v oblasti krizové intervence, minimálně pět let se podílí na poskytování psychologické péče o zaměstnance ve zdravotnictví, má výcvik v metodách CISM, minimálně pět let je v kontaktu se systémem SPIS,
- (6) Peer - zdravotnický pracovník vyškolený pro první psychickou pomoc kolegům v resortu zdravotnictví, který je členem týmu SPIS. Peer splňuje potřebné vzdělání absolvováním příslušného výcviku (více viz článek 5).
- (7) Posttraumatická stresová porucha – vzniká jako opožděná nebo protražovaná odezva na stresovou událost nebo situaci neobvykle hrozivého nebo katastrofického rázu. Častými projevy jsou: ožívání traumatu v dotírajících vzpomínkách, nebo snech, stálý pocit necitlivosti a emočního otupění, stranění se lidí, nereagování na okolí, ztráta kladných emocí, vyhýbání se činností a situacím připomínajícím prožité trauma. Příznaky začínají po traumatu, po období latence, které může trvat od několika týdnů až do několika měsíců.
- (8) První psychická pomoc - podpora osobám zasaženým nadlimitní zátěžovou událostí, často poskytovaná bezprostředně po jejím vzniku nebo s odstupem několika hodin či dnů od události, při situacích nadlimitního psychického zatížení způsobené tragickou událostí. V případě potřeby na první psychickou pomoc navazují další formy péče, jako jsou psychosociální péče, krizová intervence, psychologická ambulantní, nebo stacionární zvládání traumatických zážitků, a podobně, poskytované odbornými poskytovateli.
- (9) Psycholog SPIS - psycholog pracující ve zdravotnictví a registrovaný ve SPIS - osoba s ukončeným vysokoškolským vzděláním v oboru jednooborové psychologie s pracovním poměrem u poskytovatele zdravotních služeb či u zdravotnické záchranné služby, které využívají SPIS. Součástí SPIS se může stát po absolvování výcviku krizové intervence či první psychické pomoci nebo výcviku v metodách CISM. Jedná se o odborníka, který je na svém pracovišti peerům a interventům k dispozici pro intervize a odbornou podporu. V systému se registruje dobrovolně přes krajského koordinátora SPIS.
- (10) Sekundárně zasažený – osoba, která má zpravidla k primárně zasaženému člověku emoční vazbu a došlo u ní k akutní reakci na stres. Může se však také jednat o svědky tragické události, nezraněné účastníky.
- (11) Stres – charakteristická fyziologická odpověď na poškození organismu. Projevuje se tzv. obecným adaptačním syndromem, který přímo ovlivňuje zdraví tím, že vyvolává nadměrnou a trvalou aktivaci nervového sympatického nebo adrenokortikálního, což může vést k poškození nervového systému.
- (12) Syndrom vyhoření - stav emocionálního, psychického a fyzického vyčerpání, způsobeného dlouhodobým pobýváním v situacích, které jsou nadlimitně zátěžového charakteru. Tato

zátěž je nejčastěji způsobena spojením velkého očekávání s chronickými situačními stresy. Syndrom vyhoření se vyskytuje především v pomáhajících profesích, tedy i u zdravotnických pracovníků. Může ústít do obrazů různých psychických poruch.

- (13) Systém psychosociální intervenční služby (SPIS) – koordinovaný postup v resortu zdravotnictví, jehož náplní je poskytování první psychické pomoci a psychosociální podpory. Uplatňován je v rámci preventivních opatření a edukace, především však při psychickém zasažení a v situacích psychicky nadlimitně zátěžového charakteru, které mohou následně negativně ovlivnit psychiku zasažených. Takto definovaná psychosociální intervenční služba je poskytována dvěma možnými způsoby:
- a) peer podporou; jde o poskytování psychosociální podpory samotným zdravotnickým pracovníkům, a to především v situacích psychicky nadlimitně zátěžového charakteru.
 - b) intervenční podporou; jde o poskytování první psychické pomoci tzv. sekundárně zasaženým (blízcí pacienta, zemřelého), čímž dochází k psychosociální podpoře samotných zdravotnických pracovníků, poskytujících v nadlimitně psychicky zátěžové situaci zdravotní péči (více viz článek 1, odst. 3-5).
- (14) Zdravotnický intervent - poskytuje první psychickou podporu sekundárně zasaženým, jevícím příznaky akutní stresové reakce. Pracuje v krátkém časovém horizontu od vzniku nadlimitní zátěžové události v rámci zdravotnického zařízení nebo v terénu na místě události v souvislosti se zásahem zdravotnické záchranné služby (více viz článek 7)

Článek 3

Poskytovatelé zdravotních služeb

- (1) Dle § 224 a § 248 Zákoníku práce, je zaměstnavatel povinen vytvářet zaměstnancům pracovní podmínky, které umožňují bezpečný výkon práce, stejně jako zajišťovat svým zaměstnancům takové pracovní podmínky, aby mohli řádně plnit své pracovní úkoly bez ohrožení zdraví a majetku.
- (2) Zaměstnavatelům se v rámci respektování psychického zdraví svých zaměstnanců a péče o jeho udržení, doporučuje zajistit vyškolení vybraných zaměstnanců v peer a intervenčním vzdělávacím programu tak, aby mohli v rámci organizace poskytovatele provádět služby v rámci psychosociální podpory.
- (3) Náklady spojené s psychosociální podporou nejsou hrazeny ze zdravotního pojištění a jejich úhradu zajišťuje zaměstnavatel na vlastní náklady. Výše odměny za činnosti práce peerů a zdravotnických interventů je v pravomoci zaměstnavatele, který s nimi může uzavřít dohodu v souladu se zákoníkem práce na poskytování psychosociální podpory.
- (4) Pokud zaměstnavatel nemá možnost zajistit vyškolení vlastních zaměstnanců v psychosociální podpoře, může uzavřít smlouvu s poskytovatelem, který již vyškolené zaměstnance má k dispozici. Odměnu za vykonávání psychosociální podpory hradí zaměstnavatel zaměstnanci, kterému byla tato podpora poskytnuta.
- (5) Zaměstnavatelům se doporučuje své vyškolené zaměstnance v poskytování psychosociální podpory uvolňovat, aby mohli požadovanou psychosociální podporu poskytovat, šířit mezi zaměstnanci zaměstnavatele, případně se účastnit vzdělávacích aktivit, rozvíjejících jejich dovednost, neboť se s ohledem na personální stabilizaci jedná o velmi prospěšnou činnost.

Článek 4

Podpora zdravotnickým pracovníkům

- (1) Psychosociální podpora nenahrazuje odbornou psychologickou péči, jde o kroky v rámci primární a sekundární prevence. V případě potřeby může být zasažený zdravotnický pracovník do odborné psychologické péče se svým souhlasem předán.

- (2) Psychosociální podpora je poskytována v situacích, při nichž došlo k zasažení nadlimitně psychicky zátěžovou situací, zdravotnických pracovníků, nejčastěji při výkonu zdravotnického povolání (příloha 3) a je vedena vyškoleným zdravotnickým pracovníkem – peerem, popř. psychologem SPIS.
- (3) Individuální podpora je zaměřena na zmírnění akutních obtíží v náročných životních situacích formou aktivního naslouchání, poskytnutí emoční podpory, empatie, doporučení.
- (4) Skupinová podpora je poskytována prostřednictvím specifických metod, je-li vhodná podpora celého týmu nebo jeho části:
 - a) debriefing – probíhá druhý den až čtyři týdny po události,
 - b) defusing – je poskytován do dvou dnů po události,
 - c) demobilizace – je prováděna bezprostředně po ukončení zásahu zdravotnického týmu.
- (5) Podpora zdravotnickým pracovníkům může probíhat, je-li to vhodné, také v podobě telefonické intervence, či prostřednictvím elektronických médií.
- (6) Doporučený postup při mimořádných situacích je přílohou č. 4 tohoto metodického doporučení.
- (7) Peer podpora probíhá také prostřednictvím edukace, přednáškové činnosti, nácviků, zaměřených na zvládnutí nadlimitně psychicky zátěžových událostí při výkonu profese.

Článek 5

Zdravotnický pracovník - peer

- (1) Pro poskytování psychosociální peer podpory získává zdravotnický pracovník zvláštní odbornou způsobilost absolvováním certifikovaného kurzu „Peer program péče a podpory zdravotnickým pracovníkům – strategie zvládnutí psychicky náročných situací“.
- (2) Pro výkon činností zdravotnického pracovníka - peera jsou rovněž uznávány:
 - a) výcvik v metodách Critical Incident Stress Management (CISM), který je veden certifikovaným lektorem: CISM I, CISM II (Dr. T. Apple-Schumacher 2002-2006 v České republice),
 - b) výcvik CISM organizovaný Hasičským záchranným sborem, ukončený nejpozději 31. 12. 2010.
- (3) Zdravotnický pracovník - peer může být osloven:
 - a) samotným zasaženým zdravotnickým pracovníkem se žádostí o první psychickou podporu po nadlimitně psychicky zátěžových událostech, které souvisely s výkonem profese, či do výkonu práce zasahují,
 - b) prostřednictvím vedoucího zaměstnance (na různé úrovni vedení) poskytovatele zdravotních služeb se žádostí o poskytnutí první psychické podpory pro zdravotnického pracovníka nebo se žádostí o pomoc při organizaci této psychické podpory.
- (4) V případě, že zdravotnický pracovník - peer pozoruje změnu vnějších projevů vlivem proběhlých nadlimitně psychicky zátěžových událostí u zdravotnického pracovníka, může jej aktivně oslovit.
- (5) Zdravotnický pracovník - peer respektuje právo na svobodné rozhodnutí přijmout nebo nepřijmout nabízenou podporu ze strany zdravotnického pracovníka.
- (6) Zdravotnický pracovník - peer zachovává mlčenlivost o skutečnostech, které se dozvěděl v souvislosti s výkonem své činnosti. Může je poskytnout pouze se souhlasem zasaženého.
- (7) Zdravotnický pracovník - peer spolupracuje, svou činnost koordinuje s koordinátorem vlastního poskytovatele zdravotních služeb, či zdravotnické záchranné služby, s krajským koordinátorem, s psychologem SPIS nebo s odbornými guaranty SPIS.

- (8) Zdravotnický pracovník - peer se zúčastňuje odborných aktivit zaměřených na poskytování psychosociální a peer podpory, a to minimálně v rozsahu šesti hodin za rok. Zároveň se pravidelně zúčastňuje intervizních či supervizních setkání pro peera a peer tým.

Článek 6

První psychická pomoc sekundárně zasaženým

- (1) Poskytování první psychické pomoci zdravotnickým interventem nenahrazuje odbornou psychologickou péči, jde o základní opatření poskytnutá pro zvládnutí akutní stresové reakce. V případě potřeby je zasaženému jedinci odborná psychologická péče nabídnuta.
- (2) Je poskytována na místě události, kde došlo ke vzniku akutní stresové reakce v souvislosti s poskytováním zdravotních služeb člověku, ke kterému má zpravidla sekundárně zasažený emoční vazbu (příbuzní, pozůstalí pacienta). Může se však jednat také o svědky tragické události, nezraněné účastníky, a podobně (příloha 5).
- (3) Vedena je vyškoleným zdravotnickým pracovníkem – zdravotnickým interventem, nebo psychologem.
- (4) Podporuje primárně zasahující zdravotnický tým a sekundárně zasažené osoby v okolí pacienta.
- (5) Je zaměřena na poskytování první psychické pomoci při vážné změně zdravotního stavu (včetně umírání a smrti), v první fázi zármutku, truchlení a poskytování podpory při dalších traumatických událostech. Současně napomáhá snížit riziko nesprávného pochopení situace ze strany blízkých v kritických situacích spojených s péčí o pacienta a přispívá ke snížení rizika komunikačních bariér mezi zdravotnickým týmem a blízkými pacienta.

Článek 7

Zdravotnický pracovník - intervent

- (1) Pro poskytování psychosociální intervenční podpory získává zdravotnický pracovník zvláštní odbornou způsobilost absolvováním certifikovaného kurzu certifikovaného kurzu „První psychická pomoc ve zdravotnictví – intervenční péče poskytovaná sekundárně zasaženým“.
- (2) Pro výkon činností zdravotnického pracovníka - interventa jsou uznány výcviky první psychické pomoci se souhlasným stanoviskem garanta SPIS, srovnatelnou časovou dotací a odbornou náplní v rozsahu certifikovaného programu, realizované do 31. 12. 2017.
- (3) Zdravotnický pracovník - intervent pracuje v souladu s platnými právními předpisy a dokumenty upravujícími činnost zdravotnických pracovníků.
- (4) Podpora poskytovaná zdravotnickým pracovníkem - interventem je indikována lékařem, či jiným členem zasahujícího zdravotnického týmu a odehrává se v přímé souvislosti s jeho prací nebo zásahem. Je určena sekundárně zasaženým a poskytována vždy se souhlasem zasaženého.
- (5) Podporu poskytuje ve spolupráci s koordinátorem vlastního poskytovatele zdravotních služeb, či s krajským koordinátorem a odbornými guaranty SPIS.
- (6) Úkoly zdravotnického pracovníka - interventa:
 - a) být průvodcem zasaženého a poskytnout první psychickou pomoc s cílem stabilizovat jeho aktuální prožívání,
 - b) pracovat dle aktuálních podmínek a možností na místě vhodném pro zpracování psychicky nadlimitně zátěžové události a přispět k normalizaci stresové reakce,
 - c) reflektovat okamžité psychosociální potřeby zasaženého a poskytnout mu základní informace, umožnit ukotvení v prostoru a čase,

- d) zasaženým napomáhat při orientaci v nadlimitně psychicky zátěžové situaci a podporovat jejich adaptaci na novou realitu,
 - e) pomáhat plánovat další bezprostřední kroky, jež budou muset zasažení, či pozůstalí učinit v rámci zajištění základního fungování v průběhu dalších hodin a dní,
 - f) informovat o možnosti využití další péče s cílem zajistit kontinuitu odborné pomoci (informační materiály s doporučenými kontakty na centra odborné psychologické a sociálně-právní pomoci),
 - g) podávat, v souladu se svými kompetencemi, pravdivé informace dle potřeby zasažených, vysvětlovat postup zdravotnických pracovníků, případně dalších záchranných složek a usnadňovat práci zdravotnickému týmu při kontaktu s blízkými pacienta,
 - h) v případě úmrtí pacienta může po dohodě se zdravotnickým týmem doprovodit pozůstalé k tělu zemřelého a podpořit důstojné rozloučení se zemřelým,
 - i) respektovat právo zasaženého na svobodné rozhodnutí přijmout nebo nepřijmout nabízenou podporu,
 - j) zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, o nichž se dozvěděl v souvislosti s výkonem intervenční činnosti,
 - k) účastnit se aktivně edukace, přednáškové činnosti, nácviků, v oblasti první psychické pomoci, zaměřených na zvládnutí kontaktu se sekundárně zasaženými.
- (7) Zdravotnický pracovník - intervent se zúčastňuje odborných aktivit zaměřených na poskytování první psychické pomoci, a to minimálně v rozsahu šesti hodin za rok. Zároveň se pravidelně zúčastňuje intervizních či supervizních setkání pro intervenanta a intervenční tým.

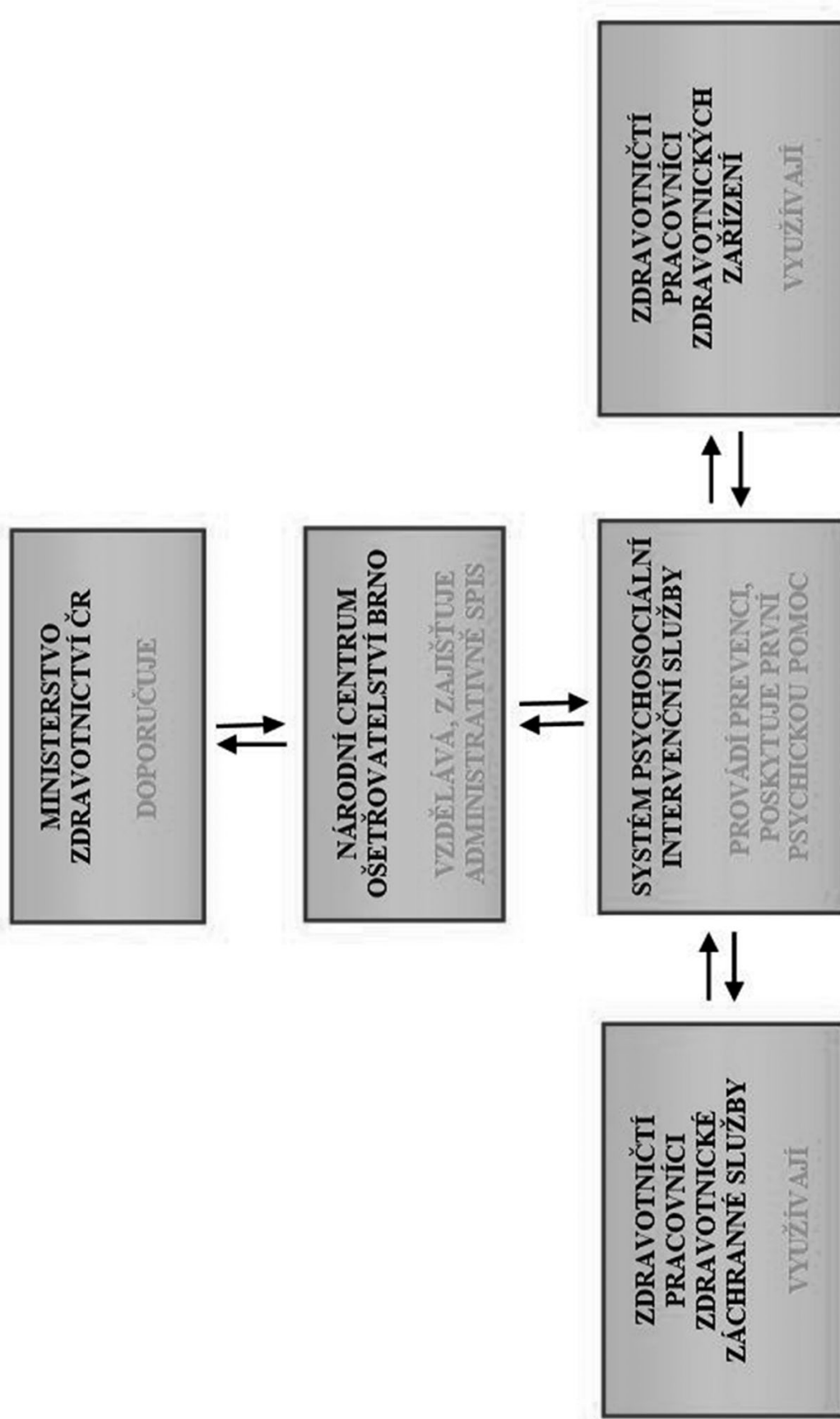
Článek 8

Zásady poskytování peer a intervenční podpory

- (1) Zdravotnický pracovník – peer a zdravotnický pracovník - intervent při výkonu své činnosti respektují etické a morální principy, jednají v souladu s nimi.
- (2) Zdravotnický pracovník – peer a zdravotnický pracovník - intervent zachovávají princip mlčenlivosti, kterým nejsou dotčena ustanovení trestního řádu a povinnost vypovídat před orgány činnými v trestním řízení.
- (3) Zdravotnický pracovník – peer a zdravotnický pracovník - intervent, při své činnosti plně podléhají obecným pravidlům pro poskytování příslušného druhu podpory, k němuž získali dovednost absolvováním certifikovaného kurzu. Zároveň jsou však zdravotnickými pracovníky a jsou povinni řídit se pokyny a vnitřními předpisy svého zaměstnavatele.
- (4) Systém psychosociální intervenční služby neorganizuje ani jinak neurčuje poskytování peer či intervenční podpory na daném pracovišti poskytovatele zdravotních služeb. Podporuje však činnost jednotlivých zdravotnických pracovníků - peerů a zdravotnických pracovníků - interventů, pokud se na takové péči v rámci poskytovatele zdravotních služeb podílejí.

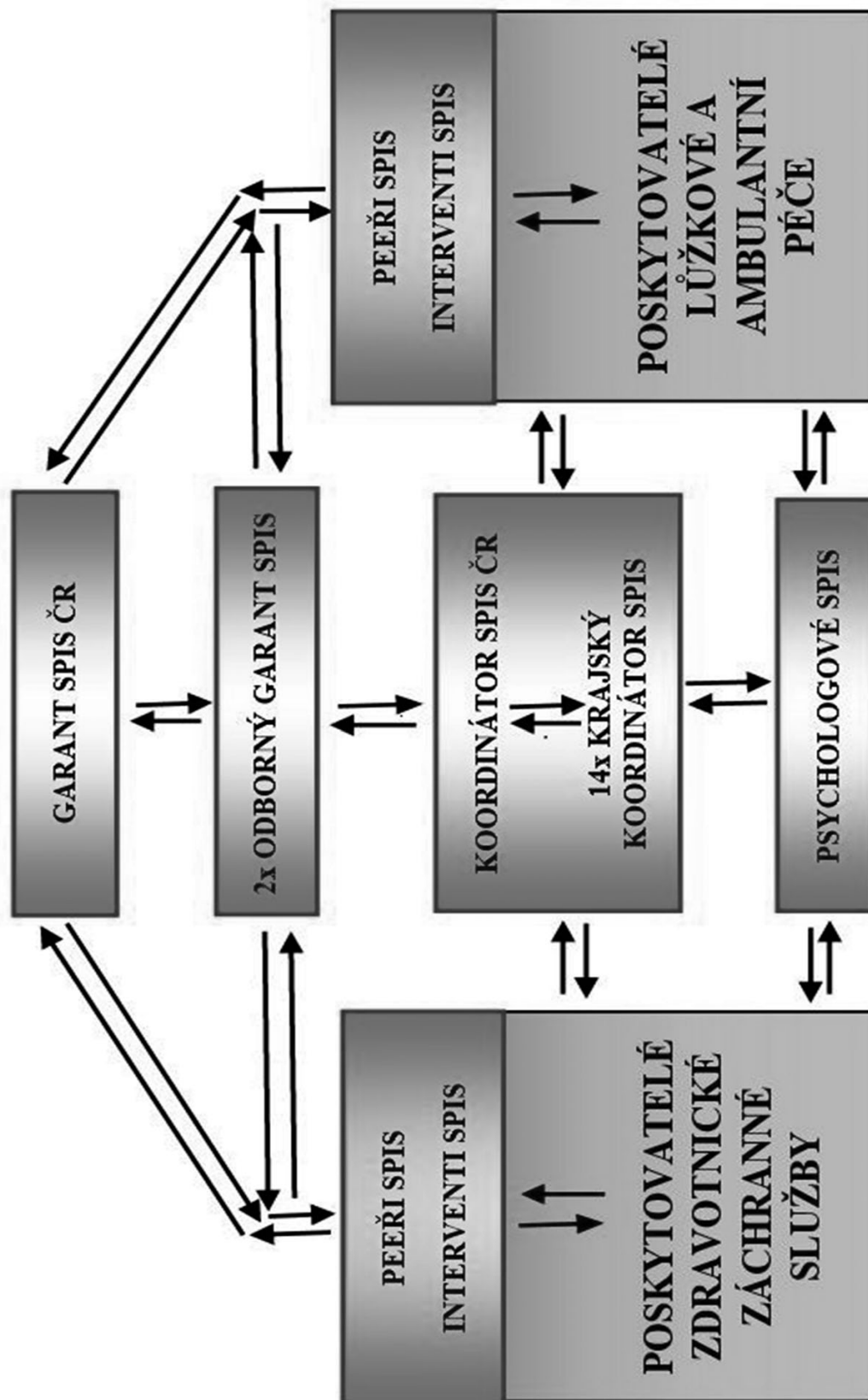
Příloha 1 metodického doporučení

**SCÉMMA ZAJIŠTĚNÍ PSYCHOSOCIÁLNÍ PODPORY
V RESORTU ZDRAVOTNICTVÍ**

Příloha 2 metodického doporučení

SCHEMA SYSTÉMU PSYCHOSOCIÁLNÍ INTERVENČNÍ SLUŽBY

Příloha 3 metodického doporučení

TYPY NADLIMITNĚ PSYCHICKY ZATĚŽUJÍCÍCH UDÁLOSTÍ, při kterých může být poskytnuta peer podpora

- vážná poranění, onemocnění či smrt dítěte,
- péče o extrémně nezralého novorozence,
- úmrtí rodičky, porod mrtvého plodu,
- vážné onemocnění, zranění či úmrtí kolegy,
- hromadné neštěstí,
- tragická událost,
- péče o kriticky nemocného pacienta, kontakt s příbuznými,
- neúspěšná kardiopulmonální resuscitace/záchrana mladého pacienta,
- úmrtí pacienta během operace,
- sebevražda pacienta nebo pokus o ní,
- mobbing/bossing na pracovišti,
- nehody s množstvím obětí, extrémně devastované oběti,
- úmrtí či vážné zranění kolegů nebo blízkých osob,
- zásah/ošetřování u osoby blízké,
- nezdařený pokus o záchranu spojený s pocity bezmoci,
- dopravní nehoda posádky zdravotnické záchranné služby,
- napadení zdravotníka při výkonu práce, kontakt s pozůstalými,
- péče o dlouhodobě nemocného pacienta, kontakt s příbuznými,
- péče o agresivního pacienta,
- ohrožení vlastního zdraví, či života zdravotníka při práci,
- péče o pachatele závažného trestného činu,
- událost s nadměrným zájmem médií,
- profesní pochybení, selhání zdravotníka,
- stížnost podaná pacientem/příbuzným.

Příloha 4 metodického doporučení

DOPORUČENÝ POSTUP PRO POSKYTOVÁNÍ PEER PODPORY PŘI NADLIMITNĚ PSYCHICKY ZATĚŽOVÝCH SITUACÍCH

Při vystavení zdravotnických pracovníků vlivům nadlimitně psychicky zatěžujících situací při výkonu profese, je poskytovatelům lůžkové, ambulantní péče a poskytovatelům zdravotnické záchranné služby, doporučen následující postup. Definuje události dle (potencionální) intenzity zasažení, potřebná opatření v rámci psychosociální podpory a další péči o (potencionálně) osoby zasažené takovou událostí.

(1) Mimořádné situace I.

Mimořádné situace, jejichž výskyt znamená vysoký stupeň zasažení zaměstnanců.

Situace spadající do této kategorie:

- a) napadení zdravotnického pracovníka s fyzickým zraněním, které si vyžádalo ošetření,
- b) poskytování zdravotní péče u kriticky zraněného, resuscitovaného kolegy, či jeho úmrtí,
- c) poskytování zdravotní péče osobě blízké kriticky zraněné, resuscitované, zemřelé,
- d) poskytování zdravotní péče u jiné mimořádně tragické události,
- e) dopravní nehoda vlastního sanitního vozidla se zraněním, které si vyžádalo ošetření, nebo s úmrtím zdravotnického pracovníka - člena výjezdové skupiny,
- f) vedení obtížného hovoru na zdravotnickém operačním středisku (osoby blízké, vedení telefonicky asistované neodkladné resuscitace nebo pomoci, mimořádné události, apod.) se současnou zjevnou stresovou reakcí zdravotnického pracovníka - operátora,
- g) přítomnost symptomů akutní stresové reakce u zdravotnického pracovníka po vystavení zátěži v rámci kteréhokoliv typu mimořádné situace,
- h) události, které nelze předem identifikovat, a které se mohou odehrát na základě individuálních životních zkušeností / osobních tragédií každého jednotlivce,
- i) zásah u mimořádné události s hromadným postižením zdraví;

Opatření:

- a) zasaženým zdravotnickým pracovníkům je nutno neprodleně zajistit vystřídání ve směně (pracovní směna je zaplacená celá),
- b) zaměstnavatel zajistí po skončení události a v rámci časových možností neodkladné poskytnutí psychosociální podpory zasaženému zaměstnanci; doporučuje se delegovat zajištění psychosociální podpory vyškolenému zdravotnickému pracovníkovi – peerovi nebo psychologovi SPIS,
- c) zdravotnický pracovník - peer (případně ve spolupráci s krajským koordinátorem nebo s psychologem SPIS), je-li zaměstnavatelem osloven, může doporučit vhodný způsob poskytnutí psychosociální podpory,
- d) prioritní snahou by mělo být provedení podpory v den události, popřípadě dle aktuálních okolností pak v následujících dnech,
- e) v případě potřeby doporučuje zdravotnický pracovník – peer zajištění další podpory zasaženého,
- f) dle provozních možností a míry zasažení může být zaměstnavatelem zasaženému zaměstnanci nabídnuta výměna pracovní směny v následujících dnech, či jiná následná opatření,
- g) na základě okolností je při zasažení více zaměstnanců doporučeno zvážit provedení skupinového ošetření; potřebu a vhodnost skupinového ošetření může navrhnout zdravotnický pracovník – peer, popřípadě koordinátor týmu psychosociální podpory, či krajský koordinátor SPIS, a to ve spolupráci s psychologem SPISu.

(2) Mimořádné situace II.

Jedná se o nadlimitně psychicky zátěžové situace, jejichž výskyt znamená předpoklad minimálně středního stupně psychického zasažení zaměstnanců. Jde o situace, které naplňují svým charakterem pravděpodobnost psychického zasažení zaměstnanců, ale zároveň je předpoklad, že intenzita zasažení bude nižší, nežli v bodě č. 1.

Situace spadající do této kategorie:

- a) fyzické napadení zdravotnického pracovníka bez zranění,
- b) poskytování zdravotní péče osobě blízké,
- c) poskytování zdravotní péče u události s vyšším počtem obětí,
- d) poskytování zdravotní péče při úmrtí či neúspěšné resuscitaci dítěte,
- e) svědek sebevraždy, sebevražda kolegy,
- f) osobní tragédie daného jednotlivce,
- g) události, které nelze předem identifikovat, a které se mohou odehrát na základě, individuálních životních zkušeností.

Opatření:

- a) dle povahy události a míry zasažení se doporučuje zvážit okolnosti události zaměstnavatelem a zasaženému zaměstnanci nabídnout vystřídání (pracovní směna je zaměstnanci doplacená; v případě oslovení zaměstnavatelem může vystřídání doporučit zdravotnický pracovník – peer, krajský koordinátor, či psycholog SPIS,
- b) na základě vyhodnocení události zaměstnavatelem jako nadlimitně psychicky zátěžové, je zaměstnanci vždy zajištěna nabídka psychosociální podpory,
- c) využití nabídky podpory ze strany zaměstnavatele je ponecháno na rozhodnutí zasaženého zaměstnance, doporučuje se delegovat zajištění psychosociální podpory vyškolenému zdravotnickému pracovníkovi – peerovi nebo psychologovi SPIS.

Výše uvedená opatření je třeba uplatňovat s ohledem na kapacity zaměstnavatele a zajištění provozu. Vychází z aktuálních možností v dané situaci.

Příloha 5 metodického doporučení

TYPY NADLIMITNĚ PSYCHICKY ZATĚŽUJÍCÍCH UDÁLOSTÍ, při kterých může být poskytována intervenční podpora

- náhlá a traumatická úmrtí dětí,
- úmrtí rodičky, perinatální úmrtí,
- osamělý pozůstalý,
- sebevražedné pokusy dětí,
- přírodní katastrofy,
- dopravní nehody s úmrtím,
- mimořádné události a hromadná postižení zdraví,
- podpora rodiny pacienta v kritickém stavu,
- situace náhlých úmrtí/sebevražd dospělých osob,
- zasažení osob poskytujících laickou první pomoc,
- přítomnost psychicky zasažených svědků na místě tragické události,
- následná podpora po sdělení infaustní prognózy pacientovi/blízkým nemocného,
- jiné situace s jasnými známkami silné akutní stresové reakce jedince na základě aktuální psycho traumatizující události.

KVALIFIKAČNÍ STANDARD PŘÍPRAVY NA VÝKON ZDRAVOTNICKÉHO POVOLÁNÍ FARMACEUTICKÝ ASISTENT

Ministerstvo zdravotnictví ve spolupráci s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy vydává v návaznosti na ustanovení § 19 zákona č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon č. 96/2004 Sb.) a ustanovení § 18 vyhlášky č. 39/2005 Sb., kterou se stanoví minimální požadavky na studijní programy k získání odborné způsobilosti k výkonu nelékařského zdravotnického povolání, ve znění pozdějších předpisů, kvalifikační standard přípravy na výkon zdravotnického povolání farmaceutický asistent

v nejméně tříletém studiu v oboru diplomovaný farmaceutický asistent na vyšší odborné škole,

v němž se specifikují podrobněji minimální požadavky na výše uvedený vzdělávací program. Cílem je, aby absolventi daného programu byli odpovídajícím způsobem připraveni k výkonu zdravotnického povolání farmaceutický asistent.

Ministerstvo zdravotnictví společně s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy doporučuje vyšším odborným školám¹ pro získání souhlasu Ministerstva zdravotnictví podle školského zákona², se tímto metodickým doporučením při přípravě vzdělávacího programu řídit.

Název oboru vzdělávání:

- Diplomovaný farmaceutický asistent, vzdělávací program pro vyšší odborné školy zdravotnické

Standardní doba studia/vzdělávání: nejméně 3 roky, z toho praktické vyučování činí nejméně 700 hodin². Za praktické vyučování se podle na ustanovení § 18 odst. 3 písm. b) vyhlášky č. 39/2005 Sb. pro účely i tohoto kvalifikačního standardu se považuje nejenom ta část výuky, která probíhá ve zdravotnickém zařízení, ale i výuka na pracovištích škol nebo školských zařízeních určených pro praktické vyučování, pokud odpovídá náplni příslušného oboru.

Forma vzdělávání³:

– ve vzdělávacím programu pro vyšší odborné školy zdravotnické: denní, kombinovaná

¹ Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

² Vyhláška č. 39/2005 Sb., kterou se stanoví minimální požadavky na studijní programy k získání odborné způsobilosti k výkonu nelékařského zdravotnického povolání, ve znění pozdějších předpisů.

³ § 25, odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

I. Cíle vzdělávacího programu

1. Cíle týkající se vzdělání a získání profesní kvalifikace.
2. Cíle směřující k získání znalosti právních předpisů v oblasti poskytování zdravotních služeb a zdravotní péče v České republice a se zaměřením např. na právo pacienta zvolit si poskytovatele zdravotních služeb oprávněného k poskytování zdravotních služeb, které odpovídají jeho zdravotním potřebám, pokud právní předpisy nestanoví jinak.
3. Cíle vedoucí k získání profesní kvalifikace zdravotnického pracovníka opravňující k výkonu zdravotnického povolání⁴.
4. Cíle vedoucí k dosažení vzdělání ve zdravotnickém oboru jako základní předpoklad k celoživotnímu profesnímu vzdělávání.

II. Cíle vzdělávání

1. Cíle týkající se přímého vztahu k pacientovi/klientovi

- 1.1 Absolvent/ka je schopen/schopna samostatně vykonávat činnosti spojené s přípravou, výdejem, kontrolou a uchováváním léčivých přípravků a zdravotnických prostředků.
- 1.2 Absolvent/ka je veden/vedena k odpovědnosti za kvalitu své práce, k empatii, altruismu ve prospěch pacientů/klientů, k dodržování bezpečných pracovních postupů, k ekologickému a ekonomickému chování.
- 1.3 Absolvent/ka je připraven/připravena aktivně se podílet na ochraně veřejného zdraví a vést jednotlivce, rodiny i skupiny k péči o zdraví a ke zdravému životnímu stylu.

2. Cíle týkající se rozvoje profese farmaceutického asistenta

- 2.1 Absolvent/ka je schopen/schopna na základě svých vědomostí, osvojení vědomostí a profesních dovedností provádět plánování, poskytování a vyhodnocování zajišťování zdravotní péče a vytvářet žádoucí profesní postoje, návyky a další osobnostní kvality zdravotnického pracovníka.

3. Cíle týkající se principů péče o zdraví

- 3.1 Absolvent/ka se orientuje v právním řádu ČR, který upravuje poskytování zdravotních služeb a kompetence státní správy v oblasti poskytování zdravotních služeb.

⁴ § 19 zákona č. 96/2004 Sb., zákon o nelékařských zdravotnických povoláních, ve znění pozdějších předpisů.

- 3.2 Absolvent/ka chápe úlohu WHO ve světě a v Evropě. Respektuje právní předpisy a doporučení Evropské unie (EU) týkající se zdravotní a sociální politiky v členských zemích.

III. Profil absolventa/ky a vzdělávacího programu

1. Autonomní kompetence farmaceutických asistentů

- 1.1. Výdej léčivých přípravků, jejichž výdej není vázán na lékařský předpis, a zdravotnických prostředků a podávání informací o jejich správném užívání a uchování, vydávání léčivých přípravků na žádanku zdravotnického zařízení a zařízení veterinární péče.
- 1.2. Příprava zkoumadel a diagnostických zdravotnických prostředků in vitro.
- 1.3. Objednávání léčiv, pomocných látek, zdravotnických prostředků a dalších výrobků souvisejících s péčí o zdraví, zabezpečování jejich řádné přejímky, uchování a doplňování.
- 1.4. Provádění kontroly léčiv a pomocných látek.
- 1.5. Příprava léčivých přípravků včetně přípravy a kontroly cytostatik a dalších činností souvisejících s jejich přípravou a zajišťování aseptické přípravy léčivých přípravků, přijímání, kontrola a ukládání léčivých přípravků, manipulace s nimi a zajišťování jejich dostatečné zásoby.

2. Kooperativní kompetence farmaceutických asistentů

- 2.1 Podílí se na přípravě a kontrole radiofarmak, včetně dalších činností souvisejících s jejich přípravou, zejména příjmu a instalaci generátorů, likvidaci zbytků a dekontaminaci pracoviště.
- 2.2 Respektuje role jednotlivých profesionálů při koordinaci a plnění odborných úkolů v multidisciplinárním týmu, zachovává a posiluje vzájemný partnerský vztah a podílí se na všech společných opatřeních v zájmu potřeb pacientů.
- 2.3 Zná a dodržuje hranice své odborné způsobilosti, a pokud je to nutné, žádá o spolupráci příslušné kompetentní odborníky.

3. Kompetence farmaceutických asistentů ve výzkumu a vývoji

- 3.1 Kriticky reviduje svou každodenní praxi a při výkonu svých činností využívá výsledky výzkumu v oblasti farmacie a praxe založené na důkazech.
- 3.2 Získává nové vědomosti tím, že se podílí na výzkumné práci v oblasti farmacie a prezentuje její výsledky, přičemž využívá všech dostupných informačních zdrojů.
- 3.3 Podílí se systematicky a nepřetržitě na programech zajišťování kvality poskytované zdravotní péče.
- 3.4 Usiluje o svůj odborný růst v rámci celoživotního vzdělávání.

4. Kompetence farmaceutických asistentů v oblasti managementu

- 4.1 Orientuje se v moderní teorii, trendech a postupech v poskytování zdravotní péče a umí posoudit jejich realizaci v praxi.
- 4.2 Dovede posoudit a analyzovat rizika pro zdraví spadající do oblasti farmacie a plánovat, provést a kontrolovat nezbytná opatření k zamezení působení těchto rizik.
- 4.3 Pracuje ve skupinách, kontroluje pracovní tým a kooperuje s jinými odborníky.
- 4.4 Při výkonu odborných činností v rámci klinické výživy sleduje jejich efektivitu a náklady.

Všechny tyto kompetence plní v souladu s platnými právními předpisy, etickými principy

a profesními standardy, které platí pro farmaceutické asistenty.

IV. Podmínky odborného vzdělávání

1. Vstupní podmínky

Podmínky pro přijetí do vzdělávacího programu, které je uchazeč/ka povinen/a splnit:

- 1.1 Ke studiu může být přijat/a uchazeč/ka, který/á úspěšně ukončil/a střední vzdělání s maturitní zkouškou opravňující ke vstupu na vyšší odbornou školu² a splnil/a podmínky přijímacího řízení vyšší odborné školy².
- 1.2 Jeho/její zdravotní stav splňuje zdravotní kritéria stanovená pro studium, které je v souladu s platnými právními předpisy⁵.
- 1.3 Cizinci mohou studovat ve vzdělávacím programu po splnění požadavků, které na ně kladou právní předpisy České republiky a mezinárodní smlouvy.

2. Průběžné podmínky

Povinnosti, které musí student/ka splnit v průběhu vzdělání, stanovují:

- vzdělávací program, učební plán a školní řád vyšší odborné školy².

3. Výstupní podmínky, ukončování vzdělávání⁶

Způsob a podmínky kontroly vzdělávání a ukončení vzdělávání vymezují:

- vzdělávací program, učební plán a školní řád vyšší odborné školy².

Vyšší odborné vzdělávání se ukončuje absolutoriem, které se skládá z:

- obhajoby absolventské práce
- zkoušky z cizího jazyka
- zkoušky z odborných předmětů:
 - Farmakologie
 - Příprava léčiv
 - volitelná zkouška:
 - Lékárenství
 - Farmakognózie

⁵ Nařízení vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Vyhláška č. 271/2012 Sb., vyhláška o stanovení seznamu nemocí, stavů nebo vad, které vylučují nebo omezují zdravotní způsobilost k výkonu povolání lékaře, zubního lékaře, farmaceuta, nelékařského zdravotnického pracovníka a jiného odborného pracovníka, obsahu lékařských prohlídek a náležitostech lékařského posudku (vyhláška o zdravotní způsobilosti zdravotnického pracovníka a jiného odborného pracovníka), ve znění pozdějších předpisů.

⁶ § 101, §102 a § 103 zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon ve znění pozdějších předpisů.

Povinné základní předměty – kategorie A
Znalosti v základních přírodovědných a lékařských oborech

Doporučený název předmětu:	Minimální počet hodin
Odborná latinská terminologie	56
Anatomie a fyziologie	84
Patologie	48
Chemie a biochemie	100
Mikrobiologie a hygiena	56
Farmaceutická botanika	84
Analýza léčiv	189
Základy radiační ochrany	16

Povinné oborové předměty – kategorie A
Znalosti z farmaceutických a klinických oborů

Doporučený název předmětu:	Minimální počet hodin
Chemie léčiv	102
Farmakologie	217
Příprava a kontrola léčivých přípravků	314
Farmakognózie	205
Lékárenství	130
Zdravotnické prostředky	69
Výdejní činnost	69

Povinné základní předměty – kategorie A
Znalosti ze sociálních a dalších souvisejících oborů

Doporučený název předmětu:	Minimální počet hodin
Psychologie a komunikace	56
Informatika	56
Statistika a metodologie vědeckého výzkumu	23
Etika zdravotnického povolání v oboru	23
Organizace a řízení zdravotních služeb, Základy řízení kvality poskytovaných zdravotních služeb	20
Základy veřejného zdraví	28
První pomoc	28
Základy zdravotnické legislativy a práva	24

Odborná praxe

Doporučená pracoviště pro odbornou praxi:	Minimální počet hodin
Lékárna při poskytování lůžkové péče	160
Lékárna, která vydává léčivé přípravky poskytovatelům ambulantní péče a pacientům	320

Povinně volitelné předměty – kategorie B

Povinně volitelné předměty vhodně rozšiřují soubor povinných předmětů, rozšiřují znalosti a dovednosti studentů v oboru, mohou být rovněž vybrány tak, aby umožnily zaměření školy na vybraný klinický obor.

Lze je stanovit podle nabídky vyšších odborných škol – hodinovou dotaci se doporučuje přednostně využít pro farmaceutické disciplíny.

Volitelné předměty – kategorie C

Volitelné předměty vhodně doplňují nabídku povinných a povinně volitelných předmětů, doplňují znalosti a dovednosti studentů v oboru.

Lze je stanovit podle nabídky vyšších odborných škol – hodinovou dotaci se doporučuje přednostně využít pro farmaceutické disciplíny.

Odborná praxe:

1. ročník	2. ročník	3. ročník	Celkem
160 hodin	160 hodin	280 hodin	600 hodin

Délka jedné hodiny odborné praxe v podmínkách poskytovatele zdravotních služeb je 60 min.

Předměty národního standardu oboru farmaceutický asistent jsou v souladu s požadavky vyhlášky č. 39/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Doporučuje se, aby předměty byly sestaveny do tematicky uspořádaných celků (modulů). Jeden předmět může být součástí více modulů při dodržení základních metodologických principů výuky.

Povinné základní předměty – kategorie A
Znalosti v základních přírodovědných a lékařských oborech

Všechny níže uvedené anotace předmětů jsou závazné pro vytvoření učebního plánu. Cíle, obsahová zaměření a seznam literatury zpracuje a předkládá samostatně vyšší odborná škola¹ v rámci akreditačního řízení.

Název studijního předmětu:

ODBORNÁ LATINSKÁ TERMINOLOGIE

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický. Seznamuje studenty s latinskou gramatikou a terminologií. Studenti získají základy latinského jazyka potřebné pro studium odborných předmětů a pro budoucí povolání. Základní znalost latinské terminologie výrazně napomáhá pochopení odborného zdravotnického jazykového projevu.

Název studijního předmětu:

ANATOMIE A FYZIOLOGIE

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický a obsahuje základní poznatky z anatomie a fyziologie člověka. Seznamuje studenty se stavbou lidského těla a jeho jednotlivými funkcemi, které jsou řízeny imunitním, endokrinním a nervovým systémem.

Název studijního předmětu:

PATOLOGIE

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický. Zprostředkuje studentům obecné poznatky o patologických procesech probíhajících v jednotlivých tkáních, orgánech, orgánových systémech a organismu. Zahrnuje oblast patologické anatomie a patologické fyziologie. Student/ka získá základní znalosti o chorobných stavech a naučí se chápat nemoc ve vztahu k lidskému organismu.

Název studijního předmětu:

CHEMIE A BIOCHEMIE

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický. Objasňuje základní informace o struktuře farmaceuticky významných sloučenin, reakcí, kterými tyto látky vznikají, a vysvětlují mechanismus jejich účinku v organismu.

Název studijního předmětu:

MIKROBIOLOGIE A HYGIENA

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický celek, který studentům poskytne základní strukturu poznatků z mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygieny. Seznamuje studenty s problematikou nálezů vzniklých v souvislosti s pobytem ve zdravotnickém zařízení (nozokomiální nákazy).

Název studijního předmětu:

FARMACEUTICKÁ BOTANIKA

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický celek, který studentům poskytne základní poznatky anatomie, morfologie, účinných látek v jednotlivých rostlinách. Studentům poskytne informace, jak zhotovovat preparáty z nativního materiálu i drog, objasňuje používání moderní mikroskopické techniky. Předmět popisuje práci s moderní přístrojovou technikou.

Název studijního předmětu:

ANALÝZA LÉČIV

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako praktický celek, který studentům poskytne orientaci v platném Českém lékopisu, prostřednictvím výuky si studenti osvojí základy kvalitativního rozboru léčiv, dodržování přesných postupů analytických rozborů a zpracování analýzy do protokolu a jejich správné vyhodnocení.

Název studijního předmětu:

ZÁKLADY RADIČNÍ OCHRANY

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický celek, který studentům vysvětlí biologické účinky záření na lidský organismus, vyjmenuje zásady bezpečnosti ochrany a zdraví při práci, objasní fyzikální principy metod a bezpečnostní opatření vymezující zvláštnosti pro práci s radioaktivními nuklidy.

Povinné oborové předměty – kategorie A
Znalosti z farmaceutických a klinických oborů

Název studijního předmětu:

CHEMIE LÉČIV

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický. Předmět zprostředkuje poznatky o struktuře a vlastnostech léčivých a pomocných látek. Předmět propojuje vědomosti s poznatky farmakologie, sledování účinků léčiv v závislosti na chemické struktuře.

Název studijního předmětu:

FARMAKOLOGIE

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický. Seznamuje s obecnými zákonitostmi, které podmiňují účinek léčiva, poskytuje poznatky o působení léčiv v jednotlivých farmakodynamických skupinách.

Název studijního předmětu:

PŘÍPRAVA A KONTROLA LÉČIVÝCH PŘÍPRAVKŮ

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický celek, který objasňuje studentům zásady a poznatky z přípravy léčiv. Studenti získají základní praktické dovednosti z oblasti technologie přípravy, adjustace, uchovávání a vydávání léčivých přípravků a jejich kontroly.

Název studijního předmětu:

FARMAKOGNÓZIE

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický celek. Předmět zprostředkovává vědomosti a dovednosti z obecné farmakognózie o přírodních léčivech, technologických postupech zpracování léčivých rostlin, zkoušení a skladování drog. Dále seznamuje studenty s makroskopickým a mikroskopickým hodnocení drog.

Název studijního předmětu:

LÉKÁRENSTVÍ

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický a slouží k získání klíčových kompetencí pro práci v oboru. Předmět seznamuje se základními pojmy, s vývojem lékopisu a orientací v platném lékopisu. Vysvětlí význam, specifika a práci s lékařským předpisem. Nedílnou součástí je seznámení se s hlavními zásadami přípravy, adjustace, skladování a kontroly léčiv v lékárně včetně získání znalostí farmaceutických propočtů. Předmět seznámí s významem farmakovigilance v zařízeních lékárenské péče. Cílem předmětu je naučit studenty aplikovat teoretické a praktické poznatky jiných farmaceutických disciplín v lékárenské praxi.

Název studijního předmětu:

ZDRAVOTNICKÉ PROSTŘEDKY

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický, který seznamuje studenty s různými druhy zdravotnických prostředků, technologií výroby, způsoby použití, sterilizací a distribucí.

Název studijního předmětu:

VÝDEJNÍ ČINNOST

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický a je zaměřen na léčivé přípravky, jejichž výdej není vázán na lékařský předpis. Mezipředmětově navazuje především na znalosti studentů z farmakologie, farmakognózie a přípravy léčiv. Seznamuje studenty s příslušnými administrativními činnostmi v oboru.

Povinné základní předměty – kategorie A
Znalosti ze sociálních a dalších souvisejících oborů

Název studijního předmětu:

PSYCHOLOGIE A KOMUNIKACE

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Seznamuje studenty se základní psychologickou terminologií, s psychickými procesy a jejich charakteristikou, s psychologickými teoriemi osobnosti, s poznatky o citovém prožívání, kognitivních procesech a chování člověka. Podává základní informace o ontogenezi vývoje psychiky a vývoji psychosociálních potřeb jedince od narození až do smrti. Úkolem předmětu je poskytnout studentům požadovaný obsah teoretických znalostí, ale i komunikačních dovedností, které jim umožní profesionální chování v nejrůznějších situacích.

Název studijního předmětu:

INFORMATIKA

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako praktický a poskytuje úvod do používání různých softwarových souborů, klinických informačních systémů, systému elektronických receptů, zpracování textu, prezentace dat, statistické analýzy a vyhledávání odborných zdrojů v elektronických vědeckých databázích.

Název studijního předmětu:

STATISTIKA A METODOLOGIE VĚDECKÉHO VÝZKUMU

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako praktický. Seznamuje studenty se základy výzkumné práce, způsoby práce s literaturou, zpracováním empirických dat, diskuzí k dané problematice a stanovení závěrů práce v souladu s potřebami zdravotnické praxe.

Název studijního předmětu:

ETIKA ZDRAVOTNICKÉHO POVOLÁNÍ V OBORU

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický. Podává východiska řešení problémů obecné i zdravotnické etiky. Představuje otázky priority čtyř přístupů ontologického, retického, teologického i antropologického. Předmět seznamuje se základními kategoriemi etiky a diskutuje speciální problémy zdravotnické etiky.

Název studijního předmětu:

ORGANIZACE A ŘÍZENÍ ZDRAVOTNÍCH SLUŽEB

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Seznamuje studenty se základy moderního managementu v oblasti materiálních a personálních zdrojů, se základy řízení kvality poskytovaných zdravotních služeb a v zajištění bezpečí pacientů, poskytuje informace o zdravotnicko-ekonomické problematice. Student získá znalosti o kvalitě a jejích indikátorech, typech a etiologii rizik pochybení při poskytování zdravotní péče s ohledem na roli lidského faktoru, pochybení ve vztahu s etikou, prevencí.

Název studijního předmětu:

ZÁKLADY PODPORY A OCHRANY VEŘEJNÉHO ZDRAVÍ

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický celek, který seznamuje studenty se současným přístupem k péči o zdraví lidu, se zdravotní politikou u nás ve srovnání s jinými vyspělými státy, s organizací a řízením zdravotnictví. Studenti získají přehled o organizování preventivní péče v ČR, o preventivních programech péče o zdraví, o prevenci nákaz vzniklých v souvislosti s pobytem ve zdravotnickém zařízení (nozokomiálních nákaz).

Název studijního předmětu:

PRVNÍ POMOC

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Student/ka si osvojí základní znalosti první pomoci při různých zdravotí ohrožujících a poškozujících stavech. Součástí předmětu jsou i poznatky z medicíny katastrof, neodkladné péče a krizového řízení (aktivace složek Integrovaného záchranného systému).

Název studijního předmětu:

ZÁKLADY ZDRAVOTNICKÉ LEGISLATIVY A PRÁVA

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Poskytuje studentům základní informace o právním systému v České republice, základech práva občanského, pracovního, rodinného, trestního, apod. Dále seznamuje s platnými právními předpisy, které upravují poskytování zdravotních a sociálních služeb, právní odpovědnost při výkonu povolání, práva a povinnosti zdravotnických pracovníků, pacientů a orgánů státní správy. Využívá příkladů z praxe a judikátů.

ODBORNÁ PRAXE

Anotace předmětu:

Odborná praxe je koncipována jako praktický předmět, probíhá podle plánu praktické výuky na vyšší odborné škole² formou blokové výuky (přičemž jeden blok trvá vždy nejméně 1 týden). Umožňuje studentům aplikovat v podmínkách poskytovatele zdravotních služeb teoretické vědomosti a praktické dovednosti, které získali studiem teoreticko-praktických disciplín v odborných učebnách školy. Poskytuje prostor pro zdokonalování zručnosti, dovedností a návyků, učí studenty samostatnosti, odpovědnosti a práci v týmu. Uskutečňuje se individuální formou v souladu s platnou právní úpravou a podle plánu praxe v podmínkách poskytovatele praxe pod vedením farmaceuta nebo farmaceutického asistenta. Výkony prováděné v rámci odborné praxe jsou zaznamenány do Logbooku/Deníku praxe, který obsahuje souhrnné informace o přípravě a průběhu praktické výuky a sleduje jednotlivé kompetence, kterých má student/ka dosáhnout v rámci studijního plánu.

Pracoviště poskytovatele lékárenské péče pro výuku odborné praxe musí splňovat požadavky stanovené příslušnými právními předpisy, subjekt zajišťující výuku s poskytovatelem praxe mají praktickou výuku smluvně zajištěnou.

Týdnům praktické výuky předchází odpovídající výuka teoretických předmětů.

OBLASTI ODBORNÉ PRAXE:

1. ročník: Praxe vychází z teoretických poznatků získaných během výuky a její minimální náplní je příprava jednoduchých lékových forem - roztoků, sirupů, jednoduchých mastí. Přepřívání, rozvažování, filtrace, adjustace, konečná úprava hromadně vyráběných léčivých přípravků v suché formě. Příjem zboží, uskladňování, kontrola šarží a expirací, účast na vstupní kontrole včetně vedení protokolu. Student/ka se seznámí s veškerou dostupnou počítačovou technikou na pracovišti (administrativní práce, komplexní zásobování, hospodaření lékárny).

2. ročník: Praxe je orientována na oblast přípravy jednoduchých lékových forem - roztoků, sirupů, mastí, prášků, čípků, čajových směsí, suspenzí, gelů a past. Přepřívání, rozvažování, filtrace, adjustace, konečná úprava hromadně vyráběných léčivých přípravků v suché formě. Příjem zboží, uskladňování, kontrola šarží a expirací, účast na vstupní kontrole včetně vedení protokolu. Student/ka se seznámí s veškerou dostupnou počítačovou technikou na pracovišti (administrativní práce, komplexní zásobování, hospodaření lékárny).

3. ročník: Náplní odborné praxe je expedice léčivých přípravků, jejichž výdej není vázán na lékařský předpis. Příprava lékových forem - roztoků, sirupů, mastí, prášků, čípků, čajových směsí, suspenzí, gelů a past. Příprava a kontrola cytostatik včetně činností souvisejících s jejich přípravou. Přepřívání, rozvažování, filtrace, adjustace, konečná úprava hromadně vyráběných léčivých přípravků v suché formě. Příjem zboží, uskladňování, kontrola šarží a expirací, účast na vstupní kontrole včetně vedení protokolu.

Příloha č. 1

**Převodní tabulka pro farmaceutické asistenty
Předměty národního vzdělávacího standardu oboru farmaceutický asistent
a požadavky vyhlášky č. 39/2005 Sb.**

Požadavky vyhlášky č. 39/2005 Sb.	Obsah kvalifikačního standardu
§ 3 odst. 2	
Etika zdravotnického povolání v oboru	Etika ve zdravotnictví, Psychologie a komunikace, Lékárenství, Informační a komunikační technologie
Administrativní činnosti ve zdravotnictví (vedení dokumentace týkající se oboru včetně elektronické podoby této dokumentace)	Lékárenství, Zdravotnické prostředky, Odborná praxe, Informační a komunikační technologie
Organizace a řízení zdravotních služeb	Organizace a řízení zdravotních služeb
Základy podpory a ochrany veřejného zdraví včetně prevence nozokomiálních nákaz	Mikrobiologie a hygiena, Základy veřejného zdravotnictví
První pomoc a zajišťování zdravotní péče při mimořádných událostech a krizových situacích	První pomoc
Právní souvislosti poskytování zdravotní péče v oboru	Základy zdravotnické legislativy a práva, Etika ve zdravotnictví, Lékárenství
Základy řízení kvality poskytovaných zdravotních služeb a zajištění bezpečí pacientů	Základy řízení kvality poskytovaných zdravotních služeb
Komunikace s pacientem a osobami jemu blízkými	Psychologie a komunikace
§ 18 odst. 2	
Nejméně 3 roky studia	Prezenční + kombinované studium - 3 roky obě formy studia
Nejméně 700 hodin praktického vyučování	Prezenční + kombinované studium - 700 hodin
§ 18 odst. 3 písm. a) bod 1	
Odborná latinská terminologie	Odborná latinská terminologie
Anatomie a fyziologie	Anatomie a fyziologie
Patologie	Patologie
Chemie a biochemie	Chemie a biochemie, Chemie léčiv
Mikrobiologie a hygiena	Mikrobiologie a hygiena
Farmaceutická botanika	Farmaceutická botanika, Farmakognózie
Analýza léčiv	Analýza léčiv, Chemie léčiv
Základy radiační ochrany	Základy radiologie a radiofarmacie, Příprava léčiv

§ 18 odst. 3 písm. a) bod 2	
Chemie léčiv	Chemie léčiv
Farmakologie	Farmakologie, Výdejní činnost
Příprava a kontrola léčivých přípravků	Příprava a kontrola léčiv
Farmakognózie	Farmakognózie
Lékárenství	Analýza léčiv, Lékárenství
Zdravotnické prostředky	Zdravotnické prostředky
§ 18 odst. 3 písm. a) bod 3	
Základy psychologie a komunikace	Psychologie a komunikace
Základy informatiky	Informační a komunikační technologie
Základy statistiky	Seminář k absolventské práci, Lékárenství
Základy metodologie vědeckého výzkumu	Seminář k absolventské práci
§ 18 odst. 3 písm. b)	
Praktické vyučování poskytující dovednosti a znalosti v přípravě a kontrole léčivých přípravků připravovaných na lékařský předpis i do zásoby, ve výdeji léčivých přípravků, jejichž výdej není vázán na lékařský předpis, ve výdeji a prodeji zdravotnických prostředků.	Laboratorní technika, Farmaceutická botanika, Příprava léčiv, Analýza léčiv, Lékárenství, Farmakognózie, Odborná praxe
Praktické vyučování probíhá zejména v lékárnách, školních laboratořích a v dalších zdravotnických zařízeních provádějících přípravu léčiv pod dohledem farmaceuta, farmaceutického asistenta, popřípadě specialisty v přípravě radiofarmak.	Odborná praxe, Příprava léčiv

Příloha č. 2

Doporučená struktura Záznamníku výkonů farmaceutických asistentů – LOGBOOK**MINIMÁLNÍ RÁMEC****Záznam výkonů a jiných odborných aktivit farmaceutického asistenta**

Záznamník výkonů a jiných odborných aktivit farmaceutického asistenta je dokladem studenta/tky o absolvovaných výkonech a činnostech během praktické výuky, které budou součástí kompetencí farmaceutického asistenta. Plní účel kontroly i zpětné vazby o absolvovaných výkonech a aktivitách studentovi/ce a školiteli.

Titulní strana: Název vzdělávací instituce

Obsah:

1. Údaje o studentovi/studentce: jméno a příjmení (popř. titul), identifikační číslo studenta/tky, typ, forma, období studia (akademické roky)
2. Příprava studenta/tky na praktickou výuku
3. Osobní cíle studenta/tky
4. Kritéria hodnocení studenta/tky
5. Kompetence mentorů/školitelů (farmaceut, farmaceutický asistent)
6. Kompetence studentů/studentek
7. Práva a povinnosti studentů/studentek
8. Přehled pracovišť
9. Obecné cíle praktické výuky
10. Specifické cíle praktické výuky pro jednotlivá pracoviště
11. Seznam praktických výkonů I. ročník
12. Seznam praktických výkonů II. ročník
13. Seznam praktických výkonů III. ročník
14. Hodnocení studenta/tky
15. Další činnosti v rámci praktické výuky – exkurze, stáže

Záznamy vedené v Záznamníku výkonů a jiných odborných aktivit /Logbook/.

Student/ka si údaje o provedených intervencích vpisuje do Záznamníku výkonů /Logbooku/ sám/sama a mentor/školitel (farmaceut, farmaceutický asistent) tuto skutečnost stvrzuje čitelným podpisem.

Rozsah Záznamníku výkonů a jiných odborných aktivit /Logbook/.

Dle potřeb vyšší odborné nebo vysoké školy může být rozsah rozšířen při zachování jeho minimálního rámce.

KVALIFIKAČNÍ STANDARD PŘÍPRAVY NA VÝKON ZDRAVOTNICKÉHO POVOLÁNÍ NUTRIČNÍ TERAPEUT

Ministerstvo zdravotnictví ve spolupráci s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy vydává v návaznosti na ustanovení §15 zákona č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon č. 96/2004 Sb.), a ustanovení §14 vyhlášky č. 39/2005 Sb., kterou se stanoví minimální požadavky na studijní programy k získání odborné způsobilosti k výkonu nelékařského zdravotnického povolání, ve znění pozdějších předpisů, kvalifikační standard přípravy na výkon zdravotnického povolání nutriční terapeut

- a) v nejméně tříletém akreditovaném zdravotnickém bakalářském studijním programu Nutriční terapie nebo
- b) v nejméně tříletém studiu v oboru Diplomovaný nutriční terapeut na vyšší odborné škole,

v němž se specifikují podrobněji minimální požadavky na výše uvedené studijní nebo vzdělávací programy. Cílem je, aby absolventi daného programu byli odpovídajícím způsobem připraveni k výkonu zdravotnického povolání nutriční terapeut.

Ministerstvo zdravotnictví společně s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy doporučuje vysokým školám¹ a vyšším odborným školám² pro získání souhlasu Ministerstva zdravotnictví podle zákona o vysokých školách¹ nebo školského zákona², se tímto metodickým doporučením při přípravě studijního nebo vzdělávacího programu řídit.

Název studijního programu/oboru vzdělávání:

- Nutriční terapie, bakalářský studijní program
- Diplomovaný nutriční terapeut, vzdělávací program pro Vyšší odborné školy zdravotnické

Standardní doba studia/vzdělávání: nejméně 3 roky, z toho praktické vyučování činí nejméně 1 800 hodin³. Za praktické vyučování se s odkazem na ustanovení §14 odst. 3 písm. b) vyhlášky č. 39/2005 Sb. pro účely i tohoto kvalifikačního standardu považuje nejenom ta část výuky, která

¹ Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.

² Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

³ Vyhláška č. 39/2005 Sb., kterou se stanoví minimální požadavky na studijní programy k získání odborné způsobilosti k výkonu nelékařského zdravotnického povolání, ve znění pozdějších předpisů.

probíhá ve zdravotnickém zařízení, ve vlastním sociálním prostředí pacienta a v zařízení sociálních služeb poskytujících zdravotní péči, ale i výuka na pracovištích škol nebo školských zařízeních určených pro praktické vyučování, pokud odpovídá náplni příslušného oboru.

Forma studia/forma vzdělávání⁴:

- v bakalářském studijním programu: prezenční, kombinovaná
- ve vzdělávacím programu oboru diplomovaný nutriční terapeut: denní, kombinovaná

I. Cíle studijního/vzdělávacího programu

1. Cíle týkající se vzdělání a získání profesní kvalifikace k poskytování nutriční terapie a správné výživy.
2. Cíle směřující k získání znalosti právních předpisů v oblasti poskytování zdravotních služeb a zdravotní péče v České republice a se zaměřením např. na právo pacienta zvolit si poskytovatele zdravotních služeb oprávněného k poskytování zdravotních služeb, které odpovídají jeho zdravotním potřebám, pokud právní předpisy nestanoví jinak.
3. Cíle vedoucí k získání profesní kvalifikace zdravotnického pracovníka opravňující k výkonu zdravotnického povolání⁵.
4. Cíle vedoucí k dosažení vzdělání ve zdravotnickém oboru jako základní předpoklad k celoživotnímu profesnímu vzdělávání.

II. Cíle studia/vzdělávání

1. Cíle týkající se poskytování specifické ošetrovatelské péče při zabezpečování nutričních potřeb pacientů

- 1.1 Absolvent/ka je schopen/schopna aplikovat získané poznatky při zajišťování nutriční péče ve vztahu ke specifickým výživovým potřebám.
- 1.2 Absolvent/ka je schopen/schopna zajišťovat bezpečné a vhodné prostředí pro léčbu a dodržování léčebného režimu.
- 1.3 Absolvent/ka je schopen/schopna zhodnotit stravování pacientů - anamnesticky, nutričně, energeticky i z hlediska obsahu jednotlivých složek potravy, informovat v rámci primární prevence o nemocnosti, její prevenci i léčbě výživou.
- 1.4 Absolvent/ka je schopen/schopna zabezpečovat a komplexně řešit uspokojování bio-psycho-sociálních potřeb pacientů/klientů.

⁴ § 44, odst. 4 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů; § 25, odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

⁵ § 14 zákona č. 96/2004 Sb., zákon o nelékařských zdravotnických povoláních, ve znění pozdějších předpisů.

- 1.5 Absolvent/ka je schopen/schopna řešit problémy spojené s výživou a hydratací pacienta/klienta.
- 1.6 Absolvent/ka je schopen/schopna posuzovat význam zdraví pro jedince i společnost i podíl a roli pacienta/klienta i zdravotníka při upevňování zdraví a prevence nemocí.
- 1.7 Absolvent/ka je schopen/schopna při poskytování nutriční péče jednat hospodárně a ekologicky.
- 1.8 Absolvent/ka je schopen/schopna podílet se na přípravě pacientů/klientů k diagnostickým a léčebným výkonům, zajišťováním nutriční péče při těchto výkonech i po nich.
- 1.9 Absolvent/ka je schopen/schopna spolupracovat s ostatními odborníky i organizacemi poskytujícími preventivní i následnou zdravotní či sociální péči na realizaci programů zaměřených na zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva.

2. Cíle týkající se rozvoje profese nutričního terapeuta

- 2.1 Absolvent/ka je schopen/schopna na základě svých vědomostí, dovedností, sociální zralosti a přístupu k jednotlivcům, rodinám a komunitám přispívat k profesionalizaci oboru nutriční terapie, zvyšování prestiže a postavení nutričního terapeuta ve společnosti.
- 2.2 Absolvent/ka je schopen/schopna orientovat se v aktuálním stavu rozvoje nutriční terapie v ČR i v zahraničí a umí kriticky posoudit jednotlivé etapy historického, současného i předpokládaného vývoje oboru nutriční terapie.
- 2.3 Absolvent/ka je schopen/schopna podílet se na výzkumné činnosti v oblasti nutriční terapie, prezentovat její výsledky a aplikovat je do své práce.
- 2.4 Absolvent/ka je schopen/schopna řešit problémy, plánovat a organizovat vlastní práci včetně manažerských činností v oblastech klinické výživy i veřejného stravování.
- 2.5 Absolvent/ka je schopen/schopna pracovat s informačním systémem daného zařízení, sledovat vývojové trendy zdravotní péče a problematiky výživy, stravování a dietoterapie.

3. Cíle týkající se poskytování zdravotních služeb a navazujících sociálních služeb v kontextu právních předpisů

- 3.1 Absolvent/ka je schopen/schopna orientovat se v právním řádu České republiky, a to zejména v oblasti, která upravuje poskytování zdravotních a sociálních služeb a kompetence státní správy v oblasti organizace poskytování zdravotních a sociálních služeb zejména v oblasti preventivní a léčebné výživy.

- 3.2 Absolvent/ka je schopen/schopna chápat úlohu WHO, respektovat právní předpisy i doporučení Evropské unie (EU) týkající se zdravotní a sociální politiky v členských zemích, uznávat mezinárodní dokumenty týkající se nejnovějších poznatků v oblasti zdravé a léčebné výživy - Evropské standardy pro vzdělávání a výkon profese nutričních terapeutů (European Academic & Practitioner Standards for Dietetics) přijaté EFAD (European Federation of Associations of Dietitians) na výroční schůzi v roce 2005 a Evropské standardy pro odborný výcvik v dietetice 2010 (European Practice Placement Standards for Dietetics).
- 3.3 Absolvent/ka je schopen/schopna při poskytování nutriční péče pacientům/klientům z odlišného sociokulturního prostředí jednat s vědomím jejich národnostních, náboženských a jiných odlišností.

III. Profil absolventa/ky studijního a vzdělávacího programu

Profesní kompetence nutričních terapeutů (jejich výstupní vědomosti a dovednosti) jsou rozděleny na základní, specializované a vysoce specializované podle základních funkcí, které nutriční terapeut plní a vycházejí z platných právních předpisů ČR⁶.

Nutriční terapeut umí samostatně řešit úkoly v souvislosti s preventivní a léčebnou výživou. Podílí se na zkrácení doby hospitalizace z pohledu adekvátního nutričního zajištění pacientů a umožní tak brzký návrat pacienta do domácího prostředí. S ohledem na psychologické, sociální, ekonomické, společensko-kulturní a duchovní odlišnosti způsobu života pacientů/klientů v souladu s právními předpisy umí chránit, udržovat, navracet a podporovat zdravý způsob výživy a je schopen adekvátně komunikovat s pacienty/klienty v různých situacích.

Činnosti nutričních terapeutů zahrnují specifickou ošetrovatelskou péči při uspokojování nutričních potřeb pacientů ve zdravotnických zařízeních i v zařízeních sociálních služeb, při akutních a chronických poruchách v oblasti výživy.

Profese nutričního terapeuta zahrnuje čtyři základní oblasti kompetencí⁷:

autonomní, kooperativní, kompetence nutričního terapeuta v oblasti výzkumu a vývoje nutriční terapie a správné výživy a dále v oblasti managementu a kvality nutriční péče.

1. Autonomní kompetence nutričních terapeutů

- 1.1 Uspokojování nutričních potřeb v souvislosti s poruchami výživy u pacientů včetně pacientů v těžkých stavech. Nutriční terapeut bez odborného dohledu a bez indikace lékaře, v rozsahu své odborné způsobilosti, poskytuje specifickou ošetrovatelskou péči při zabezpečování nutričních potřeb pacientů v oblasti preventivní a léčebné péče na úseku klinické výživy v souladu s právními předpisy a standardy.
- 1.2 Vyhodnocuje a zpracovává nutriční anamnézu u pacientů, u pacientů v těžkých stavech provádí bilanci stravy přijímané ústy.

⁶ § 15 zákona č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických povoláních, ve znění pozdějších předpisů a § 14 vyhlášky č. 55/2011 Sb., o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů.

⁷ Podrobné vymezení jednotlivých činností je vymezeno ve vyhlášce č. 55/2011 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

- 1.3 Navrhuje lékaři, případně všeobecné sestře nebo porodní asistentce změny v předepsané dietě, způsobu přijímání stravy či doplnění potravinovými doplňky.
- 1.4 Provádí vyšetření nutná ke zjištění stavu výživy pacientů.
- 1.5 Kontroluje, metodicky vede a organizuje přípravu stravy v souladu s poznatky zdravé a léčebné výživy, zejména ve stravovacích provozech zdravotnických zařízení a v případě speciálních diet stravu připravuje.
- 1.6 Sestavuje jídelní plány a předpis stravy pro jednotlivé diety i pro celá zdravotnická a sociální zařízení, včetně propočtů biologické a energetické hodnoty diet.
- 1.7 Vyhodnocuje výsledky a účinnost nutriční péče a modifikuje další nutriční péči.

1.1. Podpora zdraví a prevence vzniku onemocnění

- 1.1.1 V rámci preventivní péče sleduje stav výživy jednotlivců i komunity, bere v úvahu prostředí, ve kterém žijí a jejich způsob života z hlediska zdravé výživy.
- 1.1.2 Informuje pacienty/klienty i příslušné zdravotnické pracovníky i pracovníky stravovacího provozu o změnách ve stravování konkrétních pacientů a tyto změny organizačně zajišťuje.
- 1.1.3 Vytváří odbornou síť, statistická hlášení, vede záznamy o průběhu nutriční terapie.
- 1.1.4 Zdůvodňuje a vysvětluje technologické zpracování pokrmů z hlediska vhodné nutriční péče a zdravé výživy.
- 1.1.5 Informuje v rámci primární prevence o nemoci, její prevenci i léčbě výživou, provádí opatření při řešení následků mimořádné události nebo krizové situace.

1.2. Zdravotní výchova a poskytování informací

- 1.2.1 Zprostředkovává pacientům/klientům, jejich blízkým, skupinám potřebné informace o adekvátním způsobu stravování a připravuje pro ně názorné odborné propagační materiály.
- 1.2.2 Poskytuje poradenské služby a edukuje pacienty/klienty i jejich rodiny a skupiny v oblasti zdravé výživy.
- 1.2.3 Navrhuje změny ve stravování včetně doporučení vhodných výživových doplňků.
- 1.2.4 Organizuje a účastní se kampaní na podporu zdraví z hlediska zdravé výživy a hodnotí výsledky těchto programů.
- 1.2.5 Podílí se na přípravě standardů v rámci nutriční péče.
- 1.2.6 Podílí se na vzdělávání členů nutričního týmu a jiných odborných pracovníků ve zdravotnictví i v sociálních službách.
- 1.2.7 Podílí se na kvalifikačním a celoživotním vzdělávání zdravotnických pracovníků.
- 1.2.8 Efektivně ovládá nové informační a komunikační technologie.

2. Kooperativní kompetence nutričních terapeutů

- 2.1 Respektuje role jednotlivých profesionálů při koordinaci a plnění odborných úkolů v multidisciplinárním týmu klinické výživy, zachovává a posiluje vzájemný partnerský vztah a podílí se na všech společných opatřeních v zájmu nutričních potřeb pacientů.
- 2.2 Provádí sestavování individuálních jídelních plánů, které indikuje lékař, včetně propočtů biologické a energetické hodnoty diet⁷.
- 2.3 Zná a dodržuje hranice své odborné způsobilosti, a pokud je to nutné, žádá o spolupráci příslušné kompetentní odborníky.

3. Kompetence nutričních terapeutů ve výzkumu a vývoji

- 3.1 Kriticky reviduje svou každodenní praxi a při realizaci svých činností využívá výsledky výzkumu v oblasti nutriční péče a praxe založené na důkazech.
- 3.2 Získává nové vědomosti tím, že se podílí na výzkumné práci v oblasti klinické výživy a prezentuje její výsledky, přičemž využívá všech dostupných informačních zdrojů.
- 3.3 Podílí se systematicky a nepřetržitě na programech zajišťování kvality poskytované nutriční péče.
- 3.4 Usiluje o svůj odborný růst v rámci celoživotního vzdělávání.

4. Kompetence nutričních terapeutů v oblasti managementu

- 4.1 Dovede posoudit, analyzovat rizika pro zdraví spadající do oblasti nutriční terapie a plánovat, provést a kontrolovat nezbytná opatření k zamezení působení těchto rizik.
- 4.2 Pracuje ve skupinách, kontroluje pracovní tým a kooperuje s jinými odborníky.
- 4.3 Při výkonu odborných činností v rámci klinické výživy sleduje jejich efektivitu a náklady.
- 4.4 Metodicky vede, motivuje, vzdělává, kontroluje a hodnotí podřízené pracovníky.
- 4.5 Účastní se rozhodovacích procesů v oblasti zdravotní politiky a řízení, které se týkají preventivní péče na úseku klinické výživy a specifické ošetrovatelské péče zaměřené na uspokojování nutričních potřeb.

Všechny tyto kompetence plní v souladu s platnými právními předpisy, etickými principy a profesními standardy, které platí pro nutriční terapeutů odpovídající za specifickou ošetrovatelskou péči při zabezpečování nutričních potřeb pacientů v oblasti preventivní a léčebné výživy v České republice.

IV. Podmínky odborného vzdělávání

1. Vstupní podmínky

Podmínky pro přijetí do studijního nebo vzdělávacího programu, které je uchazeč/ka povinen/a splnit:

- 1.1. Ke studiu může být přijat/a uchazeč/ka, který/á úspěšně ukončil/a střední vzdělání s maturitní zkouškou opravňující ke vstupu na vysokou školu¹ nebo na vyšší odbornou školu² a splnil/a podmínky přijímacího řízení vysoké školy¹ nebo vyšší odborné školy².
- 1.2. Jeho/její zdravotní stav splňuje zdravotní kritéria stanovená pro studium, které je v souladu s platnými právními předpisy⁸.
- 1.3. Cizinci mohou studovat ve studijním/vzdělávacím programu po splnění požadavků, které na ně právní předpisy České republiky a mezinárodní smlouvy kladou.

2. Průběžné podmínky

Povinnosti, které musí student/ka splnit v průběhu studia/vzdělání, stanovuje:

- studijní program a studijní plán, které jsou v souladu se zkušebním a studijním řádem vysoké školy¹,
- vzdělávací program, učební plán a školní řád vyšší odborné školy².

3. Výstupní podmínky, ukončování studia/vzdělávání⁹

Způsob a podmínky kontroly studia/vzdělávání a ukončení studia/vzdělávání vymezují:

- studijní program, studijní plán, studijní a zkušební řád vysoké školy¹,
- vzdělávací program, učební plán a školní řád vyšší odborné školy².

3.1. Podmínkou ukončení studia je dosažení cílů studijního/vzdělávacího programu, získání předepsaného počtu kreditů v předepsané skladbě (tj. předměty povinné, povinně volitelné a volitelné) a splnění předepsaných studijních povinností do doby dané maximální možnou délkou studia.

3.2. Vysokoškolské vzdělávání se řádně ukončuje státní závěrečnou zkouškou, která se zpravidla skládá z:

- obhajoby bakalářské práce
- zkoušky z nejvíce tří profilujících odborných předmětů pro poskytování nutriční péče.

3.3. Vyšší odborné vzdělávání se ukončuje absolutoriem, které se skládá z:

- obhajoby absolventské práce
- zkoušky z nejvíce tří profilujících odborných předmětů pro poskytování nutriční péče.

⁸ Nařízení vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Vyhláška č. 271/2012 Sb., vyhláška o stanovení seznamu nemocí, stavů nebo vad, které vylučují nebo omezují zdravotní způsobilost k výkonu povolání lékaře, zubního lékaře, farmaceuta, nelékařského zdravotnického pracovníka a jiného odborného pracovníka, obsahu lékařských prohlídek a náležitostech lékařského posudku (vyhláška o zdravotní způsobilosti zdravotnického pracovníka a jiného odborného pracovníka).

⁹ § 55 zákona č. 111/1998 Sb., zákon o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů, a § 101, § 102 a § 103 zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon ve znění pozdějších předpisů.

Povinné základní předměty – kategorie A
Tvořící základ potřebný pro poskytování nutriční péče

Doporučený název předmětu	Minimální počet hodin¹⁰
Odborná terminologie	30
Anatomie	45
Fyziologie	70
Patologie a patofyziologie	45
Chemie	30
Biochemie	30
Chemie potravin	30
Nauka o potravinách	30
Technologie přípravy pokrmů	100
Mikrobiologie, epidemiologie infekčních onemocnění a hygiena	20
Základy farmakologie	15

Povinné oborové předměty – kategorie A
Tvořící základ v nutričních oborech a oborech veřejného zdraví

Doporučený název předmětu	Minimální počet hodin
Toxikologie	15
Epidemiologie neinfekčních onemocnění	15
Výživa člověka	30
Výživa v podpoře a ochraně veřejného zdraví: <ul style="list-style-type: none"> – výživa zdravých jedinců různých věkových skupin včetně specifických nároků těhotných žen a zvláštností dětí a dorostu – výživa sportovců – výživa v komunitní péči – alternativní způsob stravování – výživové poradenství – zdravotní výchova – ochrana spotřebitele – tvorba a řízení zdravotnických programů 	50
Léčebná výživa	80
Klinická výživa	80

¹⁰ Celkový počet hodin teoretické výuky bude uveden v konkrétním studijním/vzdělávacím programu

Povinné základní předměty – kategorie A
Tvořící základ klinických oborů

Doporučený název předmětu	Minimální počet hodin
Nutriční péče v klinických oborech: <ul style="list-style-type: none"> - vnitřním lékařství - chirurgii - pediatrii - gynekologii - gerontologii - psychiatrii - infekčním lékařství - onkologii 	70
Základy ošetřovatelství	30

Povinné základní předměty – kategorie A
Znalosti z dalších oborů souvisejících s poskytováním nutriční péče

Doporučený název předmětu	Minimální počet hodin
Etika ve zdravotnictví	10
První pomoc	15
Organizace a řízení ve zdravotnictví	15
Základy zdravotnického práva	15
Řízení kvality poskytovaných zdravotních služeb	15
Sociologie a sociální psychologie	15
Psychologie a komunikace	30
Základy pedagogiky a edukace	15
Informatika ve zdravotnictví	15
Základy metodologie vědeckého výzkumu	15
Základy statistiky	8

Odborná nutriční praxe

Doporučená pracoviště pro odbornou praxi	Minimální počet hodin ¹¹
Zdravotnická zařízení poskytovatelů lůžkové péče na oddělení <ul style="list-style-type: none"> - interním - chirurgickém - dětském - gynekologickém - ošetrovatelských lůžek pro seniory - psychiatrickém - infekčním - onkologickém 	220
Zdravotnická zařízení poskytovatelů ambulantní péče včetně edukačních center	80
V zařízeních sociálních služeb	40
Stravovací provozy (zdravotnická zařízení, zařízení sociálních služeb a zařízení školního stravování)	120
Provozovny potravinářských podniků	20

Za praktické vyučování se dle vyhlášky³ považuje nejen výuka na doporučených pracovištích pro odbornou praxi, ale i výuka na pracovištích škol nebo školských zařízení určených pro praktické vyučování ve školní laboratoři (cvičení, semináře), pokud odpovídá náplni příslušného oboru.

Povinně volitelné předměty – kategorie B

Povinně volitelné předměty vhodně rozšiřují soubor povinných předmětů, rozšiřují znalosti a dovednosti studentů v oboru, mohou být rovněž vybrány tak, aby umožnily zaměření školy na vybraný klinický obor.

Lze je stanovit podle nabídky jednotlivých fakult a vyšších odborných škol – hodinovou dotaci se doporučuje přednostně využít pro disciplíny v oblasti klinické výživy.

Volitelné předměty – kategorie C

Volitelné předměty vhodně doplňují nabídku povinných a povinně volitelných předmětů, doplňují znalosti a dovednosti studentů v oboru.

Lze je stanovit podle nabídky jednotlivých fakult a vyšších odborných škol – hodinovou dotaci se doporučuje přednostně využít pro disciplíny v oblasti klinické výživy.

¹¹ Celkový počet hodin praktického vyučování je nejméně 1 800 hodin

³ Vyhláška č. 39/2005 Sb., kterou se stanoví minimální požadavky na studijní programy k získání odborné způsobilosti k výkonu nelékařského zdravotnického povolání, ve znění pozdějších předpisů.

Odborná nutriční praxe

1. ročník	2. ročník	3. ročník	Celkem
120 hodin	200 hodin	160 hodin	480 hodin

Délka jedné hodiny odborné nutriční praxe v podmínkách poskytovatele zdravotních služeb je 60 minut.

Předměty národního standardu pro výkon povolání nutričního terapeuta jsou v souladu s požadavky vyhlášky č. 39/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Doporučuje se, aby doporučené názvy předmětů byly sestaveny do tematicky uspořádaných celků (předmětů, modulů), přičemž předměty mohou být sdružovány. Jeden předmět může být součástí více modulů při dodržení základních metodologických principů výuky.

Povinné základní předměty – kategorie A
Tvořící základ pro poskytování nutriční péče

Všechny níže uvedené anotace předmětu jsou pro vytvoření studijního nebo vzdělávacího programu doporučující. Cíle, obsahová zaměření a seznam literatury zpracuje samostatně vysoká škola¹ nebo vyšší odborná škola² a studijní nebo vzdělávací program předkládá v rámci akreditačního řízení.

Název studijního předmětu

ODBORNÁ TERMINOLOGIE

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický k získání jazykových vědomostí nezbytných pro pochopení základních lékařských pojmů především z okruhu anatomie a vybraných klinických oborů. Předmět zprostředkovává základní odborný slovník, v němž dominují substantiva a adjektiva, poskytne informace o pravidelné jmenné flexi a uvede do nauky o slovtvorbě na odborné úrovni. Usnadní studentům získat základní orientaci v odborném jazyce.

Název studijního předmětu

ANATOMIE

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický a obsahuje poznatky o stavbě jednotlivých orgánů a orgánových systémů člověka s důrazem na stavbu jednotlivých partií trávicího ústrojí od mikroskopické či submikroskopické úrovně po makroskopické uspořádání celých orgánů.

Název studijního předmětu

FYZIOLOGIE

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický a obsahuje základní poznatky o funkci zdravého organismu na úrovni buněčné, jednotlivých orgánů a na úrovni celého organismu tak, aby studenti pochopili reakce organismu za patologických podmínek a získali znalosti potřebné pro navazující klinické a praktické předměty. Součástí předmětu jsou základní informace z oboru klinické genetiky, které mají vztah k determinantám výživy, spolu s nejčastějšími chorobami, jejichž terapie vyžaduje individualizované nutriční postupy.

Název studijního předmětu

PATOLOGIE A PATOFYZIOLOGIE

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický. Zprostředkuje studentům základní poznatky o činnosti organismu jako celku, řízení jednotlivých funkčních soustav, jejich souhry – integrity a vztahy člověka k prostředí. Navazuje se na poznatky z fyziologie. Studenti se seznámí také s poruchami funkce buněk, tkání, orgánových systémů, s poruchami vnitřního metabolismu, s poruchami imunity, poruchami trávicího systému a organismu jako celku.

Název studijního předmětu

CHEMIE

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický celek, který studentům poskytne ucelený soubor znalostí, které jsou nezbytné pro porozumění chemických principů uplatňujících se v dalších předmětech, zejména v biochemii. V obecné chemii se seznámí s vlastnostmi roztoků a obecnými fyzikálně chemickými zákony. Anorganická chemie poskytne informace o vlastnostech prvků a sloučenin významných v lékařství, výživě a toxikologii. V organické chemii získá student přehled o sloučeninách a reakcích uplatňujících se v metabolismu a o toxikologicky významných organických sloučeninách nutných pro profesionální a odbornou orientaci v nutriční problematice. Studenti získají základní informace o analytické chemii, prohloubí znalosti z organické a anorganické chemie v souvislosti s jejich uplatněním ve zdravotnictví.

Název studijního předmětu

BIOCHEMIE

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický celek, který studentům poskytne základní znalosti z obecné a lékařské biochemie pro potřeby navazujících předmětů, zejména aplikované biochemie, fyziologie i dalších předmětů, týkajících se výživy. Výuka biochemie navazuje na základní znalosti chemie s cílem prohloubit je a rozšířit na biochemicky významné typy sloučenin, zejména na strukturu a vlastnosti sacharidů, nukleových kyselin, lipidů, steroidů, aminokyselin a proteinů. Biochemie se zaměřuje na chemické děje v živém organismu po stránce chemické reaktivity, struktury, bioenergetiky a regulačních pochodů na všech úrovních organismu. Zároveň přináší poznatky z oblasti nutriční biochemie u zdravých a nemocných jedinců.

Název studijního předmětu

CHEMIE POTRAVIN

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický, který seznámí studenty s chemickou podstatou jednotlivých živin a dalších látek, vyskytujících se v potravinových surovinách živočišného i rostlinného původu a s jejich změnami během technologického zpracování a kulinárních úprav, a rovněž s metodami chemické analýzy zejména instrumentálními a s jejich aplikací při stanovení nutričních komponent a cizorodých látek v potravinách.

Název studijního předmětu

NAUKA O POTRAVINÁCH

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický. Zprostředkovává studentům nejnovější poznatky a znalosti o základním členění potravin do skupin podle původu, vlastností a způsobu jejich zpracování. Cílem předmětu je podat studentům základní teoretické poznatky o jednotlivých typech a vlastnostech potravin rostlinného i živočišného původu, možnostech jejich zpracování a využití.

Název studijního předmětu

TECHNOLOGIE PŘÍPRAVY POKRMŮ

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Obsahově je zaměřen především na základní poznatky o surovinách a správné výživě. Studenti se naučí využívat výhod základních tepelných postupů při přípravě pokrmů podle zásad správné výživy, orientovat se v sortimentu potravin a nápojů a jejich gastronomické využitelnosti. Seznámí studenty s bezpečným používáním technických a technologických zařízení v gastronomickém provozu. Je zaměřen na informovanost o systému analýzy rizika a stanovení kritických kontrolních bodů HACCP (Hazard Analysis and Critical Control Points), jejich aplikace v provozu a dodržování hygienických předpisů, sestavování menu podle gastronomických pravidel, a dalších hledisek. Nezbytnou součástí je praktická příprava pokrmů podle zásad technologického zpracování potravin a hygienických norem. Součástí předmětu je i problematika kultury stolování, hygienického a bezpečného zajištění přípravy, skladování i expedice stravy.

Název studijního předmětu

MIKROBIOLOGIE, EPIDEMIOLOGIE INFEKČNÍCH ONEMOCNĚNÍ A HYGIENA

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický. Studenti se seznámí se základy z obecné, speciální a potravinářské mikrobiologie, epidemiologie a hygieny a s vybranými aplikacemi poznatků v praktických tématech, aby je dokázali samostatně rozvíjet v prevenci alimentárních nákaz. Předmět poskytuje základní poznatky o obecných vlastnostech mikroorganismů ve vztahu k člověku, složení a funkce imunitního systému člověka, vznik a šíření infekčních nemocí. Dále studenti získají informace o zásadách bezpečnosti práce na rizikových pracovištích, prevence nákaz vzniklých v přímé souvislosti s pobytem ve zdravotnickém zařízení (nozokomiálních nákaz) včetně jejich prevence. Studenti budou seznámeni se základy hygieny životního a pracovního prostředí, nutriční epidemiologií a hygienou výživy, předmětů denního užití a hygienou dětí a mladistvých. Zprostředkuje zákonitosti vztahů mezi člověkem a prostředím, vztahy makroorganismu k životnímu prostředí a jejich vzájemné působení a významu pro lidské zdraví.

Název studijního předmětu

ZÁKLADY FARMAKOLOGIE

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický. Podává základní informace z farmakokinetiky a farmakodynamiky, vymezuje pojem léčivo, jeho formy a dávkování, způsoby podání, interakce. Seznamuje studenty s jednotlivými lékovými skupinami, jejich indikací a kontraindikací, hlavními, vedlejšími a toxickými účinky na lidský organizmus v souvislosti s výživou.

Povinné oborové předměty – kategorie A
Tvořící základ v nutričních oborech a oborech veřejného zdraví

Název studijního předmětu

TOXIKOLOGIE

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický. Umožňuje studentům získat základní znalosti v oblasti obecné toxikologie (cesty vstupu, vnitřní expozice, metabolismus), genetickou různorodost ovlivňující vnímavost k chemické expozici. Exkrece. Účinky expozice chemickým látkám, metody zjišťování. Speciální část lékařské toxikologie poskytne informace o výskytu vybraných chemických látek kontaminujících potravní řetězce, formách expozice populace, jejich účincích v organismu a možnostech prevence.

Název studijního předmětu

EPIDEMIOLOGIE NEINFEKČNÍCH ONEMOCNĚNÍ

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický. Studenti se seznámí se základními faktory ovlivňujícími vznik a výskyt neinfekčních nemocí a úrazů se zaměřením na nemoci kardiovaskulární, onkologické, alergické, metabolické včetně onemocnění diabetes mellitus a obezity, s možnostmi prevence nepřenositelných onemocnění hromadného výskytu se zaměřením zejména na výživu a pohybovou aktivitu.

Název studijního předmětu

VÝŽIVA ČLOVĚKA

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický. Poskytuje ucelené informace z oblasti vědy o výživě s důrazem na energetickou potřebu organismu, na význam základních složek výživy včetně vitaminů, minerálních látek, stopových prvků a dalších složek výživy včetně příjmu tekutin v rámci potřeby organismu. Cílem předmětu je, aby student na základě získaných poznatků uměl vysvětlit výživová doporučení na základě potravinových skupin a faktory ovlivňující výběr potravy člověka.

Název studijního předmětu

VÝŽIVA V PODPOŘE A OCHRANĚ VEŘEJNÉHO ZDRAVÍ

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Je zaměřen na problematiku výživy populace a populačních skupin zdravých jedinců (s ohledem na specifika těhotných žen, dětí a adolescentů, seniorů), výživu ve sportu, alternativní způsoby stravování a výživové poradenství. Dále je zaměřen na vztah výživy a zdraví. Dále obsahuje témata zaměřená na aktivní přístup člověka k ochraně vlastního zdraví i svého okolí. Umožňuje studentům získat profesní znalosti z podpory a udržení zdraví při dodržování zdravého životního stylu v jednotlivých obdobích lidského života. Studenti získají znalosti a dovednosti pro efektivní edukaci a poskytování informací při zjištěných rizicích a při přímém ohrožení zdraví jednotlivců, rodin a komunit, budou schopni podporovat výběr vhodných potravin, definovat úlohu výživy a zdraví na komunitní úrovni (škola, regionální politika, rizikové skupiny obyvatelstva), vyhotovit preventivní programy a hrát aktivní úlohu při výchově ke zdraví seznámit studenty se základními poznatky legislativy na úseku ochrany spotřebitele v EU a ČR a s fungováním systémů rychlé výstrahy jak celosvětovými, tak se systémy EU. Dále seznámit s fungováním státního dozoru jak preventivního, tak běžného na úseku ochrany veřejného zdraví.

Název studijního předmětu

LÉČEBNÁ VÝŽIVA

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Obsah tvoří základ profesionálních dovedností nutričních terapeutů a patří ke komplexu základních odborných předmětů. Poskytuje soubor ucelených poznatků léčebné výživy, principy dietní léčby vztahující se ke skupině jednotlivých systémových poruch a postup léčebné výživy u jednotlivých onemocnění. Objasňuje zásady prevence z pohledu výživy u jednotlivých onemocnění. Připravuje studenty k sestavení, hodnocení individuálních výživových plánů dieto-terapeutických postupů u jednotlivých onemocnění při respektování nutričních potřeb pacientů/klientů v návaznosti na poskytování specifické ošetrovatelské péče v oblasti preventivní a léčebné výživy s využitím informačních technologií. Cílem je, aby se student orientoval v základech procesu nutriční péče (nutriční diagnózy, intervence a monitoringu. Součástí předmětu je technologická příprava základních a speciálních druhů léčebné výživy.

Název studijního předmětu

KLINICKÁ VÝŽIVA

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Předmět podává základní informace o možnostech a způsobech nutriční intervence u jedinců s poruchami výživy (malnutrice v širším slova smyslu). Zahrnuje problematiku podvýživy, nadměrné výživy, obezity, dyslipidemie a metabolického syndromu a nejčastějších metabolických vad. Výuka se zaměřuje na diagnostiku nutričních poruch a možnosti jejich léčby v běžné klinické praxi. Součástí je i oblast ekonomických a etických aspektů nutriční podpory, porozumění výsledkům klinického výzkumu a nástin možných pokroků v blízké budoucnosti. Praktická výuka je zaměřena na způsoby nutriční intervence včetně enterální a parenterální výživy.

Povinné oborové předměty – kategorie A
Tvořící základ klinických oborů

Název studijního předmětu

NUTRIČNÍ PÉČE V KLINICKÝCH OBORECH

Anotace předmětu: Obsahem je komplex okruhů, které tvoří základy znalostí jednotlivých klinických oborů, navazuje na znalosti získané v ostatních odborných předmětech. Všechny okruhy jsou koncipovány jako teoreticko-praktické celky a jsou základem pro výuku hodnocení výživového stavu a speciálních výživových požadavků při jednotlivých onemocněních. Předmět poskytuje teoretické znalosti pro pochopení příčin a klinického obrazu chorob, klinické příčiny nemocí a jejich symptomatologii, klinickou propedeutiku, hodnocení stavu výživy, se zaměřením na možnosti ovlivnění patologických stavů výživou.

Název studijního předmětu

VNITŘNÍ LÉKAŘSTVÍ

Anotace předmětu: Obsah je zaměřen na specifika nutriční péče v oborech interního lékařství, zejména v gastroenterologii, kardiologii, diabetologii, obezitologii, nefrologii, pneumologii i ostatních klinických oborech. Obsahově je zaměřen na nemoci gastrointestinálního traktu včetně onemocnění jater, žlučníku a slinivky břišní, nemoci kardiovaskulárního systému, na etiologii metabolických poruch, zejména diabetes mellitus, nemoci ledvin a močových cest, respirační choroby, poruchy žláz vnitřní sekrecí, choroby krve a krevetvorby atd. Studenti budou seznámeni s propedeutickou diagnostikou (anamnéza, diagnóza, průběh nemoci, prognóza, vyšetřovací metody). Seznamuje studenty se zvláštnostmi posouzení nutričních potřeb a včasnou identifikaci nutričních rizik a jejich řešení v jednotlivých oborech. Pozornost je soustředěna na proces nutriční péče při hospitalizaci a v domácím prostředí. Důraz je kladen na odbornou edukaci jako součást komplexního léčebného procesu a změny životního stylu v rámci prevence a léčby.

Název studijního předmětu

CHIRURGIE

Anotace předmětu: Náplň okruhu podává ucelené informace o specifiku individuálních předoperačních a pooperačních výživových plánů dle základního onemocnění chirurgického charakteru. Obsahově bude zaměřen na jednotlivá chirurgická onemocnění zejména v souvislosti s pooperační léčbou a včetně nemoci pohybového ústrojí. Studenti budou seznámeni s propedeutickou diagnostikou (anamnéza, diagnóza, průběh nemoci, prognóza, vyšetřovací metody, operační přístupy). Pozornost je soustředěna na proces nutriční péče při hospitalizaci a v domácím prostředí. Důraz je kladen na odbornou edukaci jako součást komplexního léčebného procesu.

Název studijního předmětu

PEDIATRIE

Anotace předmětu: Téma je orientováno na základní poznatky pro poskytování kvalitní výživy v dětském věku. Obsah je zaměřen na nemoci kojeneckého a dětského věku ve všech věkových stádiích. Studenti budou seznámeni s propedeutickou diagnostikou specifickou pro dětský věk (anamnéza, diagnóza, průběh nemoci, prognóza, vyšetřovací metody). Umožňuje studentům komplexní pohled na růst a vývoj zdravého i nemocného dítěte s ohledem na preventivní a léčebnou výživu. Cílem je poskytnout studentům poznatky o specifických individuálních potřebách dítěte v souvislosti s patologickými stavy a onemocněním dětského věku. Součástí předmětu je problematika edukace dětí a osob o dítě pečujících.

Název studijního předmětu

GYNEKOLOGIE

Anotace předmětu: Obsah je zaměřen na výživu a zdravý životní styl žen, zahrnuje souhrnnou prekoncepční péči. Současně je v obsahu předkládána problematika gynekologických onemocnění. Studenti budou seznámeni s propedeutickou diagnostikou (anamnéza, diagnóza, průběh nemoci, prognóza, vyšetřovací metody). Seznamuje studenty se zvláštnostmi posouzení nutričních potřeb a včasnou identifikaci nutričních rizik a jejich řešení v gynekologii. Pozornost je soustředěna na proces nutriční péče při hospitalizaci a v domácím prostředí. Důraz je kladen na odbornou edukaci žen.

Název studijního předmětu

GERONTOLOGIE

Anotace předmětu: Téma je svým obsahem zaměřeno na specifika nutriční péče s cílem prevence karencních stavů a jejich řešení v rámci péče o seniory. Součástí jsou poznatky o vývojových změnách ve vyšším věku a nejčastějších onemocněních. Studenti budou seznámeni s propedeutickou diagnostikou specifickou pro vyšší věk (anamnéza, diagnóza, průběh nemoci, prognóza, vyšetřovací metody). Seznamuje studenty se zvláštnostmi posouzení nutričních potřeb u seniorů zejména s ohledem na onemocnění a včasnou identifikaci nutričních rizik a jejich řešení. Pozornost je soustředěna na proces nutriční péče při hospitalizaci, v zařízeních sociální péče a v domácím prostředí. Důraz je kladen na odbornou edukaci v rámci léčby a uchování kvality života.

Název studijního předmětu

PSYCHIATRIE

Anotace předmětu: Obsah poskytuje poznatky zaměřené na specifika nutriční podpory v psychiatrii. Součástí jsou základní poznatky o nemocech v psychiatrii. Studenti budou seznámeni s propedeutickou diagnostikou specifickou pro duševní onemocnění (anamnéza, diagnóza, průběh nemoci, prognóza, vyšetřovací metody). Seznamuje studenty se zvláštnostmi posouzení nutričních potřeb a včasnou identifikaci nutričních rizik pacientů/klientů s psychickým onemocněním a jejich řešení. Pozornost je soustředěna na proces nutriční péče při hospitalizaci a v domácím prostředí. Důraz je kladen na odbornou edukaci jako součást komplexního léčebného procesu.

Název studijního předmětu

INFEKČNÍ LÉKAŘSTVÍ

Anotace předmětu: Téma podává informace o nejčastějších stavech spojených se závažným infekčním onemocněním a s realizací nutriční podpory v péči o pacienta se závažnou infekcí. Studenti budou seznámeni s propedeutickou diagnostikou nejčastějších infekčních onemocnění (anamnéza, diagnóza, průběh nemoci, prognóza, vyšetřovací metody). Seznamuje studenty se zvláštnostmi posouzení nutričních potřeb a včasnou identifikaci nutričních rizik a jejich řešení.

Název studijního předmětu

ONKOLOGIE

Anotace předmětu: Náplň okruhu je zaměřena na specifika nutriční podpory pacientů/klientů vzhledem ke způsobu onkologické léčby. Téma bude zaměřeno na nejčastější onkologická onemocnění (maligní i benigní). Studenti budou seznámeni s propedeutickou diagnostikou onkologických onemocnění (anamnéza, diagnóza, průběh nemoci, prognóza, vyšetřovací metody). Seznamuje studenty se zvláštnostmi posouzení nutričních potřeb a včasnou identifikaci nutričních rizik a jejich řešení. Pozornost je soustředěna na proces nutriční péče při hospitalizaci i v době rekonvalescence. Předmět seznamuje studenty s oblastí následné péče a vede je k pochopení paliativní péče. Důraz je kladen na odbornou edukaci jako součást komplexního léčebného procesu.

Název studijního předmětu

ZÁKLADY OŠETŘOVATELSTVÍ

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Poskytuje poznatky o základních bio-psycho-sociálních potřebách pacienta/klienta a možnostech jejich uspokojování. Umožňuje první přímý kontakt s ošetrovatelskou péčí na lůžkovém oddělení v přímé návaznosti na poskytnutí služby pacientovi. Seznamuje s historickým vývojem ošetrovatelství v ČR i ve světě, s multikulturní dimenzí ošetrovatelské péče o individuální potřeby jedince, rodiny a komunity, s hlavními úkoly a funkcemi ošetrovatelství ve společnosti a se současnými trendy progresivního vývoje, jenž souvisí se zvyšováním efektivity zdravotních služeb a se zajišťováním kvality péče o zdraví populace. Učí studenty respektovat práva nemocných, dodržovat zásady zdravotnické etiky i dodržování ochrany a bezpečnosti práce a hygieny stravování. Studijní předmět vhodně dotváří profil absolventa v rámci jeho specializovaného kontaktu s pacienty/klienty u poskytovatelů zdravotních služeb i ošetrovatelským personálem.

Povinné základní předměty – kategorie A
Tvořící základ v sociálních a dalších souvisejících oborech

Název studijního předmětu

ETIKA VE ZDRAVOTNICTVÍ

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický. Zaměřuje se na etické otázky vykonávání profese nutričního terapeuta, seznamuje s integrací etických principů do etických kodexů a dotýká se etických dilemat v jednání zdravotnických profesionálů vůči pacientům/klientům.

Název studijního předmětu

PRVNÍ POMOC

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Studenti si osvojí základní znalosti první pomoci při různých zdravích ohrožujících a poškozujících stavech. Výuka je zaměřena na osvojení si souboru jednoduchých úkonů a opatření, která při náhlém ohrožení nebo postižení zdraví člověka omezují rozsah a důsledky tohoto ohrožení či postižení. Součástí předmětu jsou i poznatky z medicíny katastrof, neodkladné péče a krizového řízení (aktivace složek Integrovaného záchranného systému).

Název studijního předmětu

ORGANIZACE A ŘÍZENÍ VE ZDRAVOTNICTVÍ

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický. Předmět poskytne poznatky základů veřejného zdravotnictví, které se zabývá prevencí nemocí, posilováním a prodlužováním života pomocí organizovaného úsilí společnosti s hlavním cílem dosáhnout co nejvyšší možné úrovně zdraví obyvatelstva. Na základě integrace poznatků biomedicínských a společenských věd poskytne informace o organizaci, struktuře, funkcích a řízení jednotlivých složek systému péče o zdraví. Součástí předmětu je problematika financování zdravotnictví v ČR (státní rozpočet, daně, povinné zdravotní pojištění, financování vlastních zdravotnických zařízení, charitativní organizace, nadace aj.).

Název studijního předmětu

ZÁKLADY ZDRAVOTNICKÉHO PRÁVA

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický. Poskytuje studentům základní informace o právním systému v České republice, základech práva správního, občanského (pracovního, rodinného, obchodního) a trestního se zaměřením na zdravotně-sociální problematiku. Dále seznamuje s platnými právními předpisy, které upravují poskytování zdravotních a sociálních služeb, právní odpovědnost při výkonu povolání, práva a povinnosti zdravotnických pracovníků, pacientů a orgánů státní správy s ohledem na výrazný vliv mezinárodních úmluv, evropských směrnic, zákonů a podzákonných právních předpisů na právní normy ve zdravotnictví. Cílem předmětu je poskytnout studentům základní přehled právních předpisů týkajících se ochrany soukromí jednotlivců a orientaci v právních principech ochrany osobních údajů a jejich aplikaci v praxi.

Název studijního předmětu

ŘÍZENÍ KVALITY POSKYTOVANÝCH ZDRAVOTNÍCH SLUŽEB

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Předmět seznamuje studenty se základy řízení kvality poskytovaných zdravotních služeb a v zajištění bezpečí pacientů, bezpečnosti při práci v systémech zdravotní a sociální péče. Předmět současně seznamuje se základy moderního managementu v oblasti materiálních a personálních zdrojů. Student získá znalosti o kvalitě a jejích indikátorech, typech a etiologii rizik pochybení při poskytování zdravotní péče s ohledem na roli lidského faktoru, pochybení ve vztahu s etikou, prevencí.

Název studijního předmětu

SOCIOLOGIE A SOCIÁLNÍ PSYCHOLOGIE

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický. Objasňuje základní sociologické pojmy, teorie a výzkum. Vede ke komplexnímu a všestrannému nazírání na jevy a procesy ve společnosti ve vztahu k medicíně a klinické výživě. Studenti se seznámí se základními kategoriemi sociologie, se sociologickými perspektivami zdraví a nemoci a jejich analýzou, s metodami a technikami sociologického výzkumu a možnostmi jejich využití při studiu a v profesní praxi. Získají poznatky o sociálních vztazích v rodině a profesní skupině. Je orientován na vytvoření základů sociálně psychologického myšlení v kontextu profesí zaměřených na práci s lidmi.

Název studijního předmětu

PSYCHOLOGIE A KOMUNIKACE

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický komplex seznamující se základní psychologickou terminologií, s psychickými procesy a jejich charakteristikou, s psychologickými teoriemi osobnosti, s poznatky o citovém prožívání, kognitivních procesech a chování člověka. Podává základní informace o ontogenezi lidské psychiky a vývoji psychosociálních potřeb jedince od narození až do smrti, které směřuje ke kvalitnějšímu pochopení chování nemocného jedince, k pochopení jeho potřeb i problémů, které nemoc přináší jemu i jeho rodině. Řeší problematiku psychologie nemocných jedinců všech věkových skupin v souvislosti s požadavky na výživu. Problematika komunikace tvoří základ profesionálních znalostí a dovedností nutričního terapeuta při navazování kontaktu a získávání důvěry pacienta/klienta pro další účinnou a kvalitní péči o jeho individuální nutriční potřeby. Naučí zásadám a dovednostem adekvátní komunikace s pacienty/klienty, se spolupracovníky, popř. s rodinnými příslušníky a dalšími osobami. Studenti se seznámí s problematikou komunikace s osobami se specifickými potřebami (menšiny, etnika, agresivní pacienti, osoby závislé).

Název studijního předmětu

ZÁKLADY PEDAGOGIKY A EDUKACE

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický celek, který je zaměřen na získání poznatků o významu obecné pedagogiky jako integrující disciplíny pro záměrné vedení výchovně vzdělávacího procesu zejména v oblasti vzdělávání dospělých. Studenti se seznámí se základy didaktiky a jejího využití v edukačním procesu s využitím aktivizačních metod a současně při působení nutričního terapeuta na účastníky kvalifikačního a celoživotního vzdělávání. Cílem předmětu je poskytnout studentům poznatky z oboru pedagogiky a didaktiky tak, aby byl student schopen se orientovat v teoretických znalostech oboru a mohl tyto poznatky využít v rámci své edukační činnosti u pacienta/klienta, jeho blízkých i komunity. Studenti si osvojí znalosti o podmínkách, procesech, formách a metodách edukace jako základních krocích edukačního procesu a jeho praktické aplikaci nejen u pacientů/klientů, ale i u dalších členů rodiny i zdravotnického týmu. Součástí předmětu je problematika edukace dětí a osob o dítě pečujících.

Název studijního předmětu

INFORMATIKA VE ZDRAVOTNICTVÍ

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Obsah předmětu je zaměřen na informace související s administrativními činnostmi ve zdravotnictví a poznatky o využití výpočetní techniky ve zdravotnických zařízeních. Studenti se seznámí s právními předpisy týkajícími se vedení zdravotnické dokumentace, včetně elektronické, a její bezpečnosti. Praktická cvičení jsou zaměřena na simulovanou práci s nemocničním informačním systémem a také na standardní práci s běžnými kancelářskými aplikacemi a informačními zdroji. Student bude schopen se zaměřením na oblast zdravotnictví prokázat schopnosti a nejběžnější postupy a návyky v zacházení s daty, informacemi, znalostmi, dále zdokonalení v oblasti kritického uvažování v medicíně založené na důkazech, pochopení logiky zdravotnického prostředí, komunikace s profesionály i laiky, porozumění základnímu využití informačních a komunikačních technologií ve zdravotnickém prostředí.

Název studijního předmětu

ZÁKLADY METODOLOGIE VĚDECKÉHO VÝZKUMU

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický, který předpokládá aplikaci znalostí získaných v ostatních odborných předmětech. Naučí studenty zvládnout základní terminologii z oblastí výzkumu, pochopit význam základních fází výzkumného procesu a umět využívat výsledky výzkumu v klinické nutričně poradenské praxi. Cílem předmětu je naučit studenty podílet se na výzkumných projektech.

Název studijního předmětu

ZÁKLADY STATISTIKY

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Obsah předmětu je zaměřen na statistickou analýzu medicínských a biologických dat potřebných pro nalezení, chápání a vysvětlování vztahů mezi pozorovanými ději. Cílem je seznámit studenty se základními pojmy statistiky (biostatistiky) a základními statistickými metodami, které se používají při vyhodnocování biologický jevů.

ODBORNÁ NUTRIČNÍ PRAXE

Anotace předmětu

Odborná praxe je koncipována jako praktický předmět, probíhá podle plánu praktické výuky na vysoké škole¹ a na vyšší odborné škole² formou blokové výuky (přičemž jeden blok trvá vždy nejméně 1 týden). Umožňuje studentům aplikovat v podmínkách poskytovatele zdravotních služeb teoretické vědomosti a praktické dovednosti, které získali studiem teoreticko-praktických disciplín v odborných učebnách školy. Poskytuje prostor pro zdokonalování zručnosti, dovedností a návyků, učí studenty samostatnosti, odpovědnosti a práci v týmu. Uskutečňuje se formou přímé či nepřímé nutriční péče o pacienty/klienty, v souladu s platnou právní úpravou a podle plánu praxe v podmínkách poskytovatele zdravotních služeb pod vedením školitele nebo mentora odborné praxe (školitele odborné praxe) u poskytovatele zdravotních služeb a dalších stravovacích provozů (zařízení sociálních služeb a zařízení školního stravování). Pedagogický pracovník vyučuje v takové oblasti odborné praxe, ve které je odborníkem se způsobilostí k výkonu zdravotnického povolání a zároveň v této oblasti odpovídá za dohled při praxi studentů. Výkony prováděné v rámci odborné praxe jsou zaznamenány do Záznamníku výkonů a jiných odborných aktivit nutričního terapeuta – LOGBOOK (dále jen „Záznamník výkonů“), který připravuje vysoká škola¹ a vyšší odborná škola². Záznamník výkonů obsahuje souhrnné informace o přípravě a průběhu praktické výuky a sleduje jednotlivé kompetence a nutriční intervence, kterých má student/ka dosáhnout v rámci studijního plánu. Pracoviště poskytovatele zdravotních a sociálních služeb pro výuku odborné praxe musí splňovat požadavky stanovené příslušnými právními předpisy, subjekt zajišťující výuku s poskytovatelem zdravotních a sociálních služeb mají praktickou výuku smluvně zajištěnou. Týdnům praktické výuky předchází odpovídající výuka teoretických předmětů.

OBLASTI ODBORNÉ NUTRIČNÍ PRAXE

1. ročník Praxe vychází z koncepčního modelu hlavních determinant zdraví WHO, je orientována na oblast podpory zdraví a prevence vzniku onemocnění a na nácvik a osvojení činností nutných pro poskytování nutriční péče. Z počátku se studenti seznámí se stravováním zdravé populace u jednotlivých stravovacích kategorií. Praxe je orientována na oblast stravovacích služeb (poskytovatelé zdravotních a sociálních služeb, zařízení školního stravování). Součástí praxe je i účast na činnostech zajišťujících organizaci, plánování a technologické zpracování léčebné výživy.

2. ročník Praxe je zaměřena na proces zabezpečování nutričních potřeb pacientů/klientů v oblasti preventivní a léčebné výživy. Studenti se seznámí se strukturou poskytování zdravotní péče na oddělení léčebné výživy a na jednotlivých odděleních včetně metabolických jednotek a jednotek intenzivní péče. Dále se seznámí s pracovišti, kde je poskytována následná nebo paliativní péče. Praxí si prohloubí schopnost vyhodnotit prostředí, které odpovídá potřebám jedince, zdokonalí se v hodnocení individuálního zdravotního stavu a potřeb pacientů/klientů z hlediska procesu nutriční péče.

3. ročník Praxe je orientována na oblast specifické nutriční péče, jejímž cílem je prohloubení znalostí a praktických dovedností při poskytování individuální nutriční péče v jednotlivých klinických oborech. Dále se zaměřuje na oblast edukační činnosti pro jednotlivce a jejich rodinné příslušníky v rámci lůžkové, ambulantní a domácí péče. Součástí je praxe v poradenských a terapeutických centrech poskytujících nutriční péči v oblasti podpory zdraví a prevence vzniku onemocnění.

Příloha č. 1

**Převodní tabulka pro nutriční terapeuty
Předměty národního vzdělávacího standardu oboru nutriční terapie
a požadavky vyhlášky č. 39/2005 Sb.**

Požadavky vyhlášky č. 39/2005 Sb.	Obsah kvalifikačního standardu
§ 3 odst. 2	
Etika zdravotnického povolání v oboru	Etika ve zdravotnictví
Administrativní činnosti ve zdravotnictví (vedení dokumentace týkající se oboru včetně elektronické podoby této dokumentace)	Informatika ve zdravotnictví; Odborná nutriční praxe
Organizace a řízení zdravotních služeb	Organizace a řízení ve zdravotnictví; Řízení kvality poskytovaných zdravotních služeb
Základy podpory a ochrany veřejného zdraví včetně prevence nozokomiálních nákaz	Mikrobiologie, epidemiologie infekčních onemocnění a hygiena; Epidemiologie neinfekčních onemocnění
První pomoc a zajišťování zdravotní péče při mimořádných událostech a krizových situacích	První pomoc
Právní souvislosti poskytování zdravotní péče v oboru	Základy zdravotnického práva
Základy řízení kvality poskytovaných zdravotních služeb a zajištění bezpečí pacientů	Řízení kvality poskytovaných zdravotních služeb; Organizace a řízení ve zdravotnictví
Komunikace s pacientem a osobami jemu blízkými	Psychologie a komunikace; Základy pedagogiky a edukace
§ 14 odst. 2	
Nejméně 3 roky studia	Prezenční + kombinované studium - 3 roky obě formy studia
Nejméně 1 800 hodin praktického vyučování	Prezenční + kombinované studium - 1 800 hodin
§ 14 odst. 3 písm. a) bod 1	
Anatomie se zaměřením na trávicí systém	Anatomie; Odborná terminologie
Fyziologie se zaměřením na fyziologii výživy a metabolismus	Fyziologie; Odborná terminologie
Patologie, patofyziologie se zaměřením na patofyziologii konkrétního onemocnění	Patologie a patofyziologie; Nutriční péče v klinických oborech
Chemie a biochemie	Chemie; Biochemie
Potravinářská chemie	Chemie potravin
Nauka o potravinách	Nauka o potravinách
Technologie přípravy pokrmů	Technologie přípravy pokrmů
Mikrobiologie, epidemiologie a hygiena	Mikrobiologie, epidemiologie infekčních onemocnění a hygiena; Epidemiologie neinfekčních onemocnění
Základy farmakologie	Základy farmakologie

§ 14 odst. 3 písm. a) bod 2	
Lékařská toxikologie	Toxikologie
Komunitní hygiena	Mikrobiologie, epidemiologie infekčních onemocnění a hygiena
Epidemiologie infekčních a neinfekčních onemocnění ve vztahu k výživě	Mikrobiologie, epidemiologie infekčních onemocnění a hygiena; Epidemiologie neinfekčních onemocnění
Výživa zdravých jedinců různých věkových skupin, specifické nároky těhotných žen, zvláštnosti dětského a dorostového věku, výživa ve vztahu k tělesné zátěži, výživa v komunitní péči, alternativní a netradiční formy výživy,	Výživa člověka; Výživa v podpoře a ochraně veřejného zdraví
Výživové poradenství, zdravotní výchova a poradenství, ochrana spotřebitele, tvorba a řízení zdravotnických programů	Výživa člověka; Výživa v podpoře a ochraně veřejného zdraví; Odborná nutriční praxe
Klinická dietologie	Klinická výživa; Léčebná výživa,
Příprava základních a speciálních druhů léčebné výživy s využitím zásad racionální výživy, zpracování výživové anamnézy, stanovení terapeutických plánů stravování individuálních klientů	Léčebná výživa; Technologie přípravy pokrmů; Odborná nutriční praxe
Hygienické aspekty zajištění výroby, přípravy, rozvozu, přepravy, značení a skladování pokrmů a jejich uvádění do oběhu	Mikrobiologie, epidemiologie infekčních onemocnění a hygiena; Epidemiologie neinfekčních onemocnění; Odborná nutriční praxe
§ 14 odst. 3 písm. a) bod 3	
Klinické obory se zaměřením na vnitřní lékařství, chirurgii, pediatrii, gynekologii, gerontologii, psychiatrii, infekční lékařství, onkologie	Nutriční péče v klinických oborech – jednotlivé obory; Léčebná výživa; Klinická výživa
Základy ošetrovatelství	Základy ošetrovatelství; Odborná nutriční praxe
§ 14 odst. 3 písm. a) bod 4	
Základy sociologie a sociální psychologie	Sociologie a sociální psychologie
Základy pedagogiky a edukace	Základy pedagogiky a edukace; Odborná nutriční praxe
Psychologie	Psychologie a komunikace
Právní předpisy ve vztahu k výkonu státního zdravotního dozoru a základy ekonomie	Základy zdravotnického práva; Organizace a řízení ve zdravotnictví
Základy informatiky	Informatika ve zdravotnictví
Základy statistiky a metodologie vědeckého výzkumu	Základy metodologie vědeckého výzkumu; Základy statistiky

§ 14 odst. 3 písm. b)	
Praktické vyučování poskytující dovednosti a znalosti v léčebné výživě ve vztahu ke klinickým oborům, zjišťování nutričních potřeb pacientů, hodnocení stavu výživy, zpracování jídelních plánů, volba vhodných výživových doplňků, příprava a distribuce stravy, zdravotní výchova, edukace a poradenství	Odborná nutriční praxe na jednotlivých odděleních u poskytovatelů zdravotních a sociálních služeb. Související teoreticko-praktická výuka.

Příloha č. 2

Doporučená struktura Záznamníku výkonů nutričních terapeutů - LOGBOOK**MINIMÁLNÍ RÁMEC****Záznam výkonů a jiných odborných aktivit**

Záznamník výkonů a jiných odborných aktivit nutričního terapeuta je dokladem studenta/tky o splněných výkonech během odborné praxe, které budou součástí kompetencí nutričních terapeutů. Plní účel kontroly i zpětné vazby o absolvovaných výkonech a aktivitách studentovi/ce a školiteli.

Titulní strana: Název vzdělávací instituce/vysoké školy

Obsah

1. Údaje o studentovi/studentce: jméno a příjmení (popř. titul), identifikační číslo studenta/tky, typ, forma, období studia (akademické roky)
2. Příprava studenta/tky na praktickou výuku
3. Osobní cíle studenta/tky
4. Kritéria hodnocení studenta/tky
5. Práva a povinnosti studentů/studentek
6. Přehled klinických pracovišť
7. Obecné cíle praktické výuky
8. Specifické cíle praktické výuky pro jednotlivá pracoviště
9. Seznam praktických výkonů I. ročník
10. Seznam praktických výkonů II. ročník
11. Seznam praktických výkonů III. ročník
12. Hodnocení studenta/tky
13. Další činnosti v rámci praktické výuky – exkurze, stáže

Záznamy vedené v Záznamníku výkonů a jiných odborných aktivit /Logbook/.

Student/ka si údaje o provedených intervencích zapisuje do Záznamníku výkonů /Logbooku/ sám/sama a akademický pracovník VŠ, pedagogický pracovník VOŠ, nebo mentorka/školitelka, popř. nutriční terapeut tuto skutečnost stvrzuje čitelným podpisem.

Rozsah Záznamníku výkonů a jiných odborných aktivit /Logbook/.

Dle potřeb vysoké školy nebo vyšší odborné může být rozsah rozšířen při zachování jeho minimálního rámce.

INFORMACE TÝKAJÍCÍ SE VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU – VLASTNÍHO SPECIALIZOVANÉHO VÝCVIKU SPECIALIZAČNÍHO OBORU: CÉVNÍ CHIRURGIE

V souvislosti s nabytím účinnosti novely zákona č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 95/2004 Sb.“), dle které se změnilo specializační vzdělávání, je nutné vydat podle ustanovení § 13 zákona č. 95/2004 Sb. nové vzdělávací programy pro specializační vzdělávání lékařů, zubních lékařů a farmaceutů. Uvedený vzdělávací program – vlastní specializovaný výcvik specializačního oboru Cévní chirurgie je určen pro lékaře zařazené do specializačního oboru cévní chirurgie po 1. 7. 2017.

Vzdělávací program specializačního oboru CÉVNÍ CHIRURGIE

–

vlastní specializovaný výcvik

1	Cíl specializačního vzdělávání.....	56
2	Minimální požadavky na specializační vzdělávání.....	57
2.1	Základní chirurgický kmen – v délce 30 měsíců.....	58
2.2	Vlastní specializovaný výcvik – v délce 36 měsíců.....	58
2.3	Vlastní specializovaný výcvik zkrácený – v délce 30 měsíců.....	58
2.4	Teoretická část vzdělávacího programu.....	59
3	Rozsah požadovaných teoretických znalostí a praktických dovedností ověřených na konci vlastního specializovaného výcviku	60
4	Všeobecné požadavky.....	62
5	Potvrzení hodnocení o průběhu specializačního vzdělávání	62
6	Charakteristika činností, pro které absolvent specializačního vzdělávání získal způsobilost.....	63
7	Charakteristika akreditovaného zařízení	63
8	Programy povinných vzdělávacích aktivit a personální zabezpečení a technické a věcné vybavení pro jejich realizaci - charakteristika.....	65

1 Cíl specializačního vzdělávání

Cílem specializačního vzdělávání v oboru cévní chirurgie je získání teoretických znalostí a praktických dovedností, které umožní absolventovi provádět samostatně vysoce specializované činnosti v oboru cévní chirurgie jak v oblasti diagnostiky cévních onemocnění, tak v oblasti léčby konzervativní a chirurgické rekonstrukční léčby v lokalitách aorty, pánevních tepen včetně operací výdutí, končetinových tepen, extrakraniálních větví oblouku

aorty a viscerálních tepen. Dále umožní provádět samostatné operace v oblasti žilního systému a zakládání A-V zkratů pro hemodialýzu.

2 Minimální požadavky na specializační vzdělávání

Podmínkou pro zařazení do specializačního vzdělávání v oboru cévní chirurgie je získání odborné způsobilosti k výkonu povolání lékaře ukončením nejméně šestiletého prezenčního studia na lékařské fakultě, které obsahuje teoretickou a praktickou výuku v akreditovaném magisterském studijním programu všeobecné lékařství.

Specializační vzdělávání se uskutečňuje při výkonu lékařského povolání formou celodenní průpravy v rozsahu odpovídajícím stanovené týdenní pracovní době podle ustanovení § 79 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.

Specializační vzdělávání může v souladu s §5 odst. 4 zákona č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 95/2004 Sb.“) probíhat jako rozvolněná příprava, to je při nižším rozsahu, než je stanovená týdenní pracovní doba, přitom její rozsah nesmí být nižší, než je polovina stanovené týdenní pracovní doby. Jde-li o osobu na rodičovské dovolené nebo osobu pečující o dítě do zahájení povinné školní docházky, rozsah pracovní doby nesmí být nižší než jedna pětina stanovené týdenní pracovní doby. V tomto případě celková délka, úroveň a kvalita nesmí být nižší než v případě celodenní průpravy.

Specializační vzdělávání probíhá u poskytovatelů zdravotních služeb nebo jiných fyzických nebo právnických osob, kteří získali akreditaci podle zákona č. 95/2004 Sb.

Postup do vlastního specializovaného výcviku je podmíněn splněním všech požadavků stanovených pro získání teoretických znalostí a praktických dovedností stanovených v rámci vzdělávání v základním chirurgickém kmene. Vlastní specializovaný výcvik probíhá na pracovištích akreditovaných pro specializační vzdělávání v oboru cévní chirurgie a dalších oborů, s tím že lze uznat část vlastního specializovaného výcviku tj. až 12 měsíců povinné odborné praxe v rámci vlastního specializovaného výcviku v délce 36 měsíců v oboru cévní chirurgie na pracovišti akreditovaném pro vzdělávací program oboru chirurgie nebo až 10 měsíců povinné odborné praxe v rámci vlastního specializovaného výcviku zkráceného v délce 30 měsíců v oboru cévní chirurgie na pracovišti akreditovaném pro vzdělávací program oboru chirurgie, na kterém je současně poskytována péče v oboru cévní chirurgie pod dohledem atestovaného cévního chirurga.

Podmínkou pro získání specializované způsobilosti v oboru cévní chirurgie je zařazení do oboru, absolvování základního chirurgického kmene (30 měsíců), vlastního specializovaného výcviku 36 nebo 30 měsíců a úspěšné složení zkoušky po ukončení vzdělávání v základním kmene a atestační zkoušky. Celková minimální doba specializačního vzdělávání je 5,5 roku, z toho:

2.1 Základní chirurgický kmen – v délce 30 měsíců**a****2.2 Vlastní specializovaný výcvik – v délce 36 měsíců****nebo****2.3 Vlastní specializovaný výcvik zkrácený – v délce 30 měsíců**

Obsah, rozsah a členění vzdělávání v základních kmenech, požadavky na technické a věcné vybavení, personální zabezpečení pracoviště, které jsou podmínkou pro získání akreditace k zajištění specializačního vzdělávání v základním kmeni a požadavky na teoretické znalosti a praktické dovednosti, které je nezbytné absolvovat před přihlášením ke zkoušce po ukončení vzdělávání v základním kmeni, stanoví vyhláška o vzdělávání v základních kmenech lékařů.

Část I. pro účely akreditace**2.2 Vlastní specializovaný výcvik – v délce 36 měsíců****a) povinná odborná praxe v oboru cévní chirurgie**

Akreditované zařízení		Počet měsíců
cévní chirurgie – poskytovatel zdravotních služeb poskytující ambulantní a lůžkovou zdravotní péči v oboru cévní chirurgie <i>poskytovatel zdravotních služeb musí splňovat podmínky stanovené vzdělávacím programem cévní chirurgie</i> <i>školenec může absolvovat až 12 měsíců povinné odborné praxe v oboru cévní chirurgie na pracovišti akreditovaném pro vzdělávací program oboru chirurgie, na kterém je současně poskytována péče v oboru cévní chirurgie (pod dohledem atestovaného cévního chirurga)</i>		36
z toho	cévní ambulantní péče	4
	lůžkové oddělení - péče o cévní pacienty	26
	vaskulární intervenční radiologie	6

b) doporučená odborná praxe v oboru cévní chirurgie**vhodné zejména tam, kde se neprovádí komplexní spektrum výkonů.**

Akreditované zařízení	Počet měsíců
specializační stáž na akreditovaném zařízení cévní chirurgie s komplexním spektrem výkonů včetně endovaskulárních	1

2.3 Vlastní specializovaný výcvik zkrácený – v délce 30 měsíců

Lékaři se specializací II. stupně v oboru chirurgie dle vyhlášky č. 77/1981 Sb. nebo specializovanou způsobilostí v oboru chirurgie dle zákona č. 95/2004 Sb. si doplní odbornou praxi podle vzdělávacího programu v oboru cévní chirurgie v následujícím rozsahu.

a) povinná odborná praxe v oboru cévní chirurgie

Akreditované zařízení		Počet měsíců
cévní chirurgie – poskytovatel zdravotních služeb poskytující ambulantní a lůžkovou zdravotní péči v oboru cévní chirurgie <i>poskytovatel zdravotních služeb musí splňovat podmínky stanovené vzdělávacím programem cévní chirurgie</i> <i>školenec může absolvovat až 10 měsíců povinné odborné praxe v oboru cévní chirurgie na pracovišti akreditovaném pro vzdělávací program oboru chirurgie, na kterém je současně poskytována péče v oboru cévní chirurgie (pod dohledem atestovaného cévního chirurga)</i>		30
z toho	cévní ambulantní péče	4
	lůžkové oddělení - péče o cévní pacienty	20
	vaskulární intervenční radiologie	6

**b) doporučená odborná praxe v oboru cévní chirurgie
vhodné zejména tam, kde se neprovádí komplexní spektrum výkonů.**

Akreditované zařízení	Počet měsíců
specializační stáž na akreditovaném zařízení cévní chirurgie s komplexním spektrem výkonů včetně endovaskulárních	1

Část II. pro účely akreditace**2.4 Teoretická část vzdělávacího programu****a) účast na vzdělávacích aktivitách je povinná v tomto rozsahu:**

- a1) všechny níže uvedené kurzy pro lékaře, kteří byli zařazeni do specializovaného výcviku bez absolvování níže uvedených kurzů,
a2) kurzy Lékařská první pomoc, Radiační ochrana, Základy zdravotnické legislativy, etiky a komunikace a Základy chirurgie pro lékaře, kterým uplynulo od absolvování těchto kurzů více než 5 let, a
a3) kurz Prevence škodlivého užívání návykových látek a léčba závislostí pro lékaře, kterým uplynulo od absolvování tohoto kurzu více než 10 let.

Kurzy	Počet hodin
kurz Lékařská první pomoc	20
kurz Základy zdravotnické legislativy, etiky a komunikace	12
kurz Prevence škodlivého užívání návykových látek (NL) a léčba závislostí	4
kurz Radiační ochrana	4
kurz Základy chirurgie	30

b) účast na vzdělávacích aktivitách – doporučená

Aktivity	Délka trvání
další kurzy, vědecké a vzdělávací akce domácí i zahraniční garantované příslušnou odbornou společností při České lékařské společnosti J.E. Purkyně (dále jen „ČLS JEP“) nebo Institutem postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví (dále jen „IPVZ“) nebo Českou lékařskou komorou (dále jen „ČLK“) nebo lékařskými fakultami (dále jen „LF“) nebo akreditovanými zařízeními aj.	v rozsahu min. 20 hod.

Pokud školenec absolvoval kurzy dle části II. a) v rámci základního chirurgického kmene, neabsolvuje je v rámci specializovaného výcviku.

3 Rozsah požadovaných teoretických znalostí a praktických dovedností ověřených na konci vlastního specializovaného výcviku

Cévní chirurgie	
<i>Teoretické znalosti</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Anatomie, fyziologie a patofyziologie kardiovaskulárního ústrojí. • Základní znalosti patologické anatomie kardiovaskulárního ústrojí. • Možnosti standardních, minimálně invazivních, hybridních a endovaskulárních technik. • Komplexní péče šokových stavů zvláště při velkém krvácení. • Resuscitace oběhu a dýchání a bezprostřední návazná péče. • Intenzivní péče o chirurgicky nemocné. • Farmakologie se zaměřením na nemoci oběhového ústrojí. • Cévní náhrady a indikace k jejich užití. • Diagnostika cévních onemocnění. • Indikace k chirurgické léčbě. • Principy chirurgického léčení včetně předoperační přípravy, pooperační péče a ambulantního doléčování chronických a akutních uzávěrů tepen, všech typů výdutí aorty a periferních tepen, arteriovenózních píštělí vrozených a získaných, cévních poranění a disekcí. • Cévní hemodialyzační přístupy. • Cévní poruchy horních končetin. • Onemocnění žil. • Vaskulogenní sexuální poruchy. • Kritické končetinové ischemie.

<i>Praktické dovednosti</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Rekonstrukční výkony v rozsahu celého tepenného systému. • Embolektomie a trombektomie včetně žilních. • Operace varixů a posttrombotického syndromu. • Amputační technika horní a dolní končetiny. • Ošetřování gangrén. • Zakládání A-V zkratů pro hemodialýzu. • Peroperační angiografie • Peroperační angioplastika
-----------------------------	--

Minimální počet výkonů

Výkony	Počet
Rekonstrukční výkony v aortoilické oblasti (včetně výdutí)	25
Rekonstrukční výkony ve femoro-popliteální oblasti	30
Hybridní a endovaskulární cévní výkony (ev. asistence u části)	20
Embolektomie	20
Operace varixů	25
Endarterektomie arteria carotis interna	20
A-V zkraty pro hemodialýzu	25
Endovaskulární léčba výdutí břišní (hrudní) aorty – asistence	10

Z ostatních oborů

- Principy konzervativní léčby ischemických stavů.
- Užití antikoagulační a fibrinolytické léčby.
- Problematika onemocnění lymfatického systému.
- Infekce a septické stavy v cévní chirurgii včetně problematiky infikovaných umělých cévních náhrad.
- Základy diagnostiky a léčby cévních mozkových příhod.
- Rentgenové zobrazovací metody.
- Neinvazivní vyšetřovací metody.
- Rehabilitace po cévních operacích.
- Perioperační intenzivní péče.
- Vztah k polytraumatům.
- Otázky posudkového lékařství v oblasti cévních chorob.

4 Všeobecné požadavky

Absolvent specializačního vzdělávání:

- zná obsah, rozsah a způsob vedení zdravotnické dokumentace v souladu se zákonem č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách), ve znění pozdějších předpisů a vyhlášky č. 98/2012 Sb., o zdravotnické dokumentaci, ve znění pozdějších předpisů,
- dle vyhlášky č. 297/2012 Sb., o náležitostech Listu o prohlídce zemřelého, způsobu jeho vyplňování a předávání místům určení, a o náležitostech hlášení ukončení těhotenství porodem mrtvého dítěte, o úmrtí dítěte a hlášení o úmrtí matky (vyhláška o Listu o prohlídce zemřelého), ve znění pozdějších předpisů musí znát list o prohlídce zemřelého,
- má znalosti právních předpisů Evropské unie, platných právních předpisů, předpisů vydávaných Ministerstvem zdravotnictví, Ministerstvem životního prostředí popř. jinými úřady státní správy ve vztahu k oblasti zdravotnictví,
- zná a řídí se základními etickými normami lékařského povolání,
- dosáhne potřebné úrovně schopností pro komunikaci s pacienty, příbuznými, spolupracovníky a s osobou, kterou pacient určí ve smyslu §33 odst. 1 zákona č. 372/2011 Sb.,
- má základní znalosti posudkového lékařství, revizní činnosti, lékařské etiky, právních předpisů platných ve zdravotnictví, organizace poskytování zdravotních služeb a ekonomiky zdravotnictví,
- osvojí si provozní a administrativní činnosti a management týmové práce, osvojí si základy počítačové techniky jako prostředku pro ukládání a vyhledávání dat, odborných informací a komunikace.

5 Potvrzení hodnocení o průběhu specializačního vzdělávání

Specializační vzdělávání probíhá pod vedením přiděleného školitele v akreditovaném zařízení.

- a) Průběžné hodnocení školitelem
 - záznamy o absolvované praxi a školicích akcích v průkazu odbornosti (v šestiměsíčních intervalech), záznamy o provedených výkonech v průkazu odbornosti. Celkové hodnocení školitelem na konci základního chirurgického kmene a po ukončení specializovaného výcviku.
- b) Předpoklady pro přistoupení k atestační zkoušce
 - absolvování požadované praxe potvrzené všemi školiteli se specializovanou způsobilostí nebo zvláštní odbornou způsobilostí,
 - složení zkoušky po ukončení vzdělávání v základním kmeni,

- podání přihlášky k atestační zkoušce. Správnost údajů uvedených v přihlášce potvrzuje školitel akreditovaného zařízení, v němž se uskutečňuje vzdělávací program a zaměstnavatel uchazeče,
 - předložení potvrzení o provedených kompletních výkonech v průkazu odbornosti,
 - předložení seznamu předepsaných operačních výkonů,
 - potvrzení o absolvování kurzů a vzdělávacích akcí (viz tab. Část II.).
- c) Vlastní atestační zkouška
- *teoretická část* – 3 odborné otázky,
 - *praktická část* – rozbor kazuistického případu.

6 Charakteristika činností, pro které absolvent specializačního vzdělávání získal způsobilost

Absolvent specializačního vzdělávání v oboru cévní chirurgie získává specializovanou způsobilost v oboru a je oprávněn samostatně vykonávat činnost v oboru. Absolvent specializačního vzdělávání v oboru cévní chirurgie je oprávněn samostatně provádět veškeré cévní rekonstrukce.

7 Charakteristika akreditovaného zařízení

Specializační vzdělávání zajišťuje poskytovatel zdravotních služeb nebo jiná právnická nebo fyzická osoba, které ministerstvo udělilo akreditaci (dále jen „akreditované zařízení“). Akreditované zařízení zajišťující výuku školenců musí zajistit školenci absolvování vzdělávacího programu. K tomu slouží řádné a plné zapojení školence do práce a dále umožnění studia a pobytu v jiném akreditovaném zařízení, které může poskytovat část přípravy, která není dostupná ve vlastním akreditovaném zařízení. Požadavky na minimální personální zabezpečení zdravotních služeb poskytovatele zdravotních služeb jsou uvedeny ve vyhlášce č. 99/2012 Sb., o požadavcích na minimální personální zabezpečení zdravotních služeb a požadavky na minimální technické a věcné vybavení zdravotnických zařízení poskytovatele zdravotních služeb jsou uvedeny ve vyhlášce č. 92/2012 Sb., o požadavcích na minimální technické a věcné vybavení zdravotnických zařízení a kontaktních pracovišť domácí péče.

Nedílnou součástí žádosti o udělení nebo prodloužení akreditace je plán atestační přípravy školence a dále smlouvy o spolupráci s jiným akreditovaným poskytovatelem zdravotních služeb (pokud akreditované zařízení nezajišťuje náplň vzdělávacího programu samo).

Akreditované zařízení (AZ) – ambulantní a lůžkové

Personální zabezpečení	<ul style="list-style-type: none"> • Školitel má specializovanou způsobilost v oboru cévní chirurgie a min. 3 roky praxe v oboru od získání specializované způsobilosti v oboru cévní chirurgie a s minimálním úvazkem ve výši 0,5 u daného poskytovatele zdravotních služeb. • Seznam lékařů: <ul style="list-style-type: none"> – min. 3 lékaři se specializovanou způsobilostí v oboru cévní chirurgie s celkovým úvazkem ve výši minimálně 1,5 u daného poskytovatele zdravotních služeb, • Poměr školitel/školenc v rámci specializovaného výcviku – 1:3. • Školitel dokládá svou způsobilost při žádosti o akreditaci zařízení profesním životopisem.
Organizační a provozní požadavky	<ul style="list-style-type: none"> • Poskytování cévně chirurgické péče jak pro chronická cévní onemocnění, tak pro akutní cévní příhody nepřetržitě po 24 hodin denně. • Přítomnost angiografie, USG, CT a komplementu s nepřetržitým provozem v zařízení. • Možnost miniinvazivních zákroků, PTA (perkutánní transluminální angioplastiky), endovaskulárních technik, trombolýzy. • Seznam typu výkonů a jejich počet za rok: <ul style="list-style-type: none"> – Chirurgické tepenné rekonstrukce + hybridní rekonstrukce 300. • Zařízení musí dále splňovat podmínky stanovené pro Kardiiovaskulární centrum (KC), Věstník MZ 2009, Částka 5, Červenec 2009.

8 Programy povinných vzdělávacích aktivit a personální zabezpečení a technické a věcné vybavení pro jejich realizaci - charakteristika

8.1 Program kurzu Lékařská první pomoc

Předmět
Náhlá zástava krevního oběhu, incidence, diagnóza, základní a rozšířená neodkladná resuscitace včetně defibrilace (Basic Life Support a Advanced Cardiac Life Support).
Bezvědomí nejasného původu, křeče, synkopa; náhlé cévní mozkové příhody, diagnostické postupy, terapeutické okno, trombolýza systémová, intraarteriální.
Dušnost, hlavní příčiny: respirační etiologie – astma bronchiale, status astmaticus, inhalační trauma atd., kardiovaskulární etiologie – kardiální selhávání, astma cardiale, edém plic, embolie plicnice, zvláštní stavy: tonutí a utonutí, strangulace atd., diagnóza, diferenciální diagnóza., terapeutické postupy, principy umělé plicní ventilace.
Bolesti na hrudi, akutní koronární syndrom, principy a indikace trombolýzy, PTCA (Percutaneous Transluminal Coronary Angioplasty), závažné dysrytmie a terapeutické přístupy.
Traumatologie – těžké úrazy, úraz hlavy, páteře, hrudníku, dutiny břišní, končetin, polytrauma, poranění el. proudem, termická poranění, hlavní zásady ATLS (Advanced Trauma Life Support).
Šok, diagnóza, klasifikace, příčiny, terapeutické přístupy.
Hromadné postižení zdraví/osob, základy řešení v přednemocniční a časné nemocniční neodkladné péči (PNP a NNP).
Integrovaný záchranný systém (IZS) a krizová připravenost zdravotnické záchranné služby (ZZS) a zdravotnických zařízení (ZZ).
Zvláštnosti urgentních stavů u dětí.
Extramurální porod, péče o novorozence a matku, gynekologické akutní stavy.
Praktická výuka.
Celkem 20 hodin, nebo e-learning

Znalosti získané v kurzu se ověřují po ukončení testem.

Personální zabezpečení a technické vybavení kurzu Lékařská první pomoc

Personální zabezpečení
<ul style="list-style-type: none"> • Lékaři se specializovanou způsobilostí nebo zvláštní odbornou způsobilostí v oboru urgentní medicíny a praxí v oboru nejméně 5 let, nebo se specializovanou způsobilostí v oboru anesteziologie a intenzivní medicína a praxí v oboru nejméně 5 let, nebo se specializovanou způsobilostí v oboru anesteziologie intenzivní medicína a praxí v oboru nejméně 5 let, popřípadě se specializovanou způsobilostí ve vyučované problematice. • Garant kurzu má specializovanou způsobilost v oboru a nejméně 10 let praxe výkonu povolání lékaře v oboru specializace.
Technické vybavení
<ul style="list-style-type: none"> • Učebna pro teoretickou výuku. • Učebna pro praktickou výuku s vybavením: model (dospělý, dětský a novorozenec) umožňující praktický nácvik základní i rozšířené neodkladné resuscitace se simultánním záznamem

sledovaných vitálních funkcí, zejména respiračních a oběhových k objektivizaci účinnosti prováděné resuscitace a možností uložení sledovaných dat do PC a závěrečné vyhodnocení.

- Model musí umožnit nácvik:
 - zajištění průchodnosti dýchacích cest pomocí vzduchovodů, Combi-tubusu, laryngeálního tubusu, laryngeální masky, včetně intubační a různými technikami tracheální intubace,
 - umělé plicní ventilace z plic do plic ústy, přes masku, ručním dýchacím přístrojem/transportním ventilátorem,
 - nácvik intubace dětí včetně novorozenců a umělou plicní ventilaci,
 - zajištění průchodnosti dýchacích cest koniopunkcí, minitracheotomií (krikotomií),
 - punkci pneumotoraxu,
 - zajištění vstupu do krevního řečiště – punkci a kanylaci periferní žíly, centrální žíly (subclavia, jugularis interna), vena femoralis a různé techniky intraoseálního přístupu,
 - diagnostiky simulovaných poruch rytmu na kardioskopu a volbu farmakoterapie a elektroimpulzoterapie.
- Počítačová učebna pro závěrečné testování znalostí.

8.2 Program kurzu Základy zdravotnické legislativy, etiky a komunikace

Předmět
Legislativa.
Základní právní předpisy ve zdravotnictví a jejich hierarchie.
Organizace poskytování zdravotních služeb a řízení zdravotnictví.
Rozhodování pacienta (informovaný souhlas, odmítnutí péče).
Poskytování zdravotní péče bez souhlasu, omezovací prostředky.
Povinná mlčenlivost zdravotnických pracovníků.
Vedení a nakládání se zdravotnickou dokumentací.
Náležitá odborná úroveň (lege artis).
Stížnosti ve zdravotnictví.
Právní odpovědnost lékaře a poskytovatele zdravotních služeb.
Poskytování zdravotní péče v Evropské unii a přeshraniční zdravotní péče.
Systém veřejného zdravotního pojištění.
Zdravotní služby hrazené ze zdravotního pojištění.
Plátcí zdravotního pojištění, práva a povinnosti pojištěnců.
Systém úhrad zdravotní péče.
Systém sociálního zabezpečení a lékařská posudková služba.
Nemocenské pojištění.
Důchodové pojištění.
Sociální pomoc a sociální služby.
Lékařská etika.
Etické kodexy, etické chování zdravotnických pracovníků.
Základní principy a etické zásady.

Etické problémy současné medicíny.
Komunikace ve zdravotnictví.
Základní principy a specifika.
Komunikace mezi zdravotnickými pracovníky, pacientem a osobami jemu blízkými.
Krizová komunikace.
Celkem 12 hodin, nebo e-learning

Personální zabezpečení a technické vybavení kurzu **Základy zdravotnické legislativy, etiky a komunikace**

Personální zabezpečení
<ul style="list-style-type: none"> • Minimálně 2 lektori se znalostí zdravotnického práva a veřejného zdravotnictví, s vysokoškolským vzděláním v oboru právo v magisterském studijním programu na vysoké škole v České republice nebo na vysoké škole v zahraničí, pokud je takové vzdělání v České republice uznáváno. • Lektori zdravotnického práva dokládají přehled publikační činnosti za posledních 5 let a pedagogickou činnost. • Součástí lektorského týmu musí být lektori s ukončeným vysokoškolským vzděláním příslušného zaměření a odbornou praxí nejméně 5let v oblasti přednášeného tématu (etika, komunikace a sociální zabezpečení).
Technické vybavení
<ul style="list-style-type: none"> • Učebna pro teoretickou výuku.

8.3 Program kurzu **Prevence škodlivého užívání návykových látek (dále jen „NL“) a léčba závislostí**

Předmět
Škodlivé užívání NL a závislostí na NL v ČR.
Přehled NL zneužívaných v ČR a jejich vlastností.
Zdravotní aspekty škodlivého užívání NL a závislostí na NL.
Problematika škodlivého užívání NL a závislostí na NL ve specifických podmínkách jednotlivých medicínských oborů, možnosti prevence.
Přehled specifických léčebných modalit pro osoby škodlivě užívající NL a závislé.
Právní aspekty související se zneužíváním NL a závislostmi na NL.
Závěr kurzu, shrnutí.
Celkem 4 hodiny, nebo e-learning

Personální zabezpečení a technické vybavení kurzu **Prevence škodlivého užívání návykových látek a léčba závislostí**

Personální zabezpečení
<ul style="list-style-type: none"> • Lektori se specializovanou způsobilostí nebo zvláštní odbornou způsobilostí v oboru návykové nemoci a praxí nejméně 5 let v oboru, popřípadě se specializovanou způsobilostí ve vyučované problematice.

Technické vybavení
<ul style="list-style-type: none"> • Učebna pro teoretickou výuku.

8.4 Program kurzu Radiační ochrana

Předmět
Účinky ionizujícího záření na živé systémy, charakter deterministických a stochastických účinků. Riziko nádorových a dědičných onemocnění. Veličiny a jednotky používané pro potřeby radiační ochrany. Koncepce radiační ochrany, základní principy radiační ochrany, legislativní rámec lékařského a nelékařského ozáření.
Radiační zátěž obyvatel z různých zdrojů ionizujícího záření. Specifický charakter lékařského ozáření, radiační ochrana pacientů. Lékařská pomoc fyzickým osobám ozářeným při radiační mimořádné události. Radiologická událost, příčiny a možné následky.
Úloha lékařů indikujících vyšetření nebo léčbu s využitím zdrojů ionizujícího záření – význam indikačních kritérií (Věstník MZ). Výběr optimální zobrazovací metody. Zobrazovací modalita využívající neionizující záření. Informování pacientů.
Úloha aplikujících odborníků a optimalizace radiační ochrany (radiologické standardy, diagnostické referenční úrovně). Ozáření dětí, těhotných a kojících žen (specifika, opatření, zdůvodnění). Velikosti dávek pacientů pro typické radiologické postupy.
Celkem 4 hodiny, nebo e-learning

Personální zabezpečení a technické vybavení kurzu Radiační ochrana

Personální zabezpečení
<ul style="list-style-type: none"> • Lektoři se specializovanou způsobilostí nebo zvláštní specializovanou způsobilostí v oboru radiologie a zobrazovací metody, pracovní lékařství, nukleární medicína a radiační onkologie. • Radiologičtí fyzici se specializovanou způsobilostí. • Další odborníci s absolvovaným magisterským studiem v oboru ve vztahu k vyučovanému tématu.
Technické vybavení
<ul style="list-style-type: none"> • Učebna pro teoretickou výuku.

8.5 Program kurzu Základy chirurgie

Předmět
Šok, diagnóza, klasifikace, příčiny, terapeutické přístupy.
Sepse, patofyziologie, imunologie, markery sepse, diagnostické a terapeutické postupy.
Výživa chirurgických pacientů, indikace a provedení enterální a parenterální výživy, typy diet, nutriční rekonvalescence chirurgických pacientů.
Náhlé příhody břicha, diferenciální diagnostika, diagnostické metody, konzervativní a chirurgická léčba, indikace k operaci.
Chirurgie žaludku a duodena – vředová choroba, nádory – diagnostika a terapie.
Moderní terapie onemocnění žlučníku a žlučových cest, diagnostika, intervenční radiologie a endoskopické výkony, indikace k operaci, laparoskopie.
Operace jater a pankreatu, základní přehled operačních výkonů, indikací a možných komplikací.

Zánětlivá onemocnění střevní, patofyziologie, konzervativní a chirurgická léčba.
Kolorektální karcinom, klasifikace, diagnostika a operační výkony.
Chirurgie rekta, perianální chirurgie, základní chirurgické nálezy, konzervativní a chirurgická léčba perianálních afekcí.
Poranění břicha, klasifikace, diagnostické a terapeutické algoritmy.
Diagnostika a terapie onemocnění prsu, operační výkony a indikace, dispenzarizace.
Hrudní chirurgie – nádorová a nenádorová onemocnění plic, pleury, mediastina, jícnu.
Poranění hrudníku, diagnostika a terapie.
Chirurgie štítné žlázy, příštítných tělísek a nadledvin.
Chirurgie kýl.
Základy periferní cévní chirurgie.
Základní principy dětské chirurgie.
Poranění CNS.
Základy plastické chirurgie.
Traumatologie diafyzárních končetinových zlomenin. Rozdělení, základy operační léčby.
Traumatologie ramene a lokte. Klasifikace, léčba, zlomeniny lokte u dětí.
Traumatologie pánve, kyčelního a kolenního kloubu. Klasifikace, diagnostika, indikace operační léčby, zvláštnosti terapie starších pacientů.
Traumatologie dolního konce bérce a nohy. Klasifikace, problematika hlezna, operační léčba.
Traumatologie zápěstí a ruky. Diagnostika a ošetření poranění šlach, plastiky kožních defektů. Transpozice prstů.
Poranění páteře. Klasifikace, indikace operační léčby, komplikace.
Celkem 30 hodin

Personální zabezpečení a technické vybavení kurzu Základy chirurgie

Personální zabezpečení
<ul style="list-style-type: none"> • Lékaři se specializovanou způsobilostí v oboru, nejméně 10 let praxe v oboru, praxe v přednášené problematice. • Lékaři se specializovanou způsobilostí v oboru ortopedie a traumatologie pohybového ústrojí a, nejméně 10 let praxe v oboru, praxe v přednáškové problematice, praxe ve spondylochirurgii. • Lékaři se specializovanou způsobilostí v oboru chirurgie, nejméně 10 let praxe v oboru, specializace v hrudní, cévní, dětské chirurgii a plastické chirurgii.
Technické vybavení
<ul style="list-style-type: none"> • Učebna pro teoretickou výuku.

Vydává: Ministerstvo zdravotnictví ČR – **Redakce:** Palackého nám. 4, 120 00 Praha 2-Nové Město, telefon: 224 972 173. – **Administrace:** písemné objednávky předplatného, změny adres a počtu odebíraných výtisků – SEVT, a. s., Pekařova 4, 181 06 Praha 8-Bohnice, telefon: 283 090 354, www.sevt.cz, e-mail: předplatne@sevt.cz. Objednávky v Slovenskej republike prijíma a distribuuje Magnet Press Slovakia, s. r. o., P. O. BOX 169, 830 00 Bratislava, tel./fax: 004212 44 45 45 59, 004212 44 45 46 28 – **Předpokládané roční předplatné** se stanovuje za dodávku kompletního ročníku a je od předplatitelů vybíráno formou záloh. – Vychází podle potřeby – Tiskne: SEVT, a.s., Pekařova 4, Praha 8.

Distribuce: předplatné, jednotlivé částky na objednávku i za hotové – SEVT, a. s., Pekařova 4, 181 06 Praha 8-Bohnice, telefon: 283 090 354; drobný prodej v prodejnách SEVT, a. s. – Brno, Česká 14, tel.: 542 211 427 – České Budějovice, Česká 3, tel.: 387 312 087 a ve vybraných knihkupectvích. **Distribuční podmínky předplatného:** jednotlivé částky jsou expedovány předplatitelům neprodleně po dodání z tiskárny. Objednávky nového předplatného jsou vyřizovány do 15 dnů a pravidelné dodávky jsou zahajovány od nejbližší částky po ověření úhrady předplatného nebo jeho zálohy. Částky vyšlé v době od zaevidování předplatného do jeho úhrady jsou doposílány jednorázově. Změny adres a počtu odebíraných výtisků jsou prováděny do 15 dnů. Lhůta pro uplatnění reklamaci je stanovena na 15 dnů od data rozeslání, po této lhůtě jsou reklamace vyřizovány jako běžné objednávky za úhradu. V písemném styku vždy uvádějte IČ (právník osoba), rodné číslo bez lomítka (fyzická osoba) a kmenové číslo předplatitele. **Podávání novinových zásilek** povoleno ŘPP Praha č.j. 1172/93 ze dne 9. dubna 1993. Podávání novinových zásilek v Slovenskej republike povolené RPP Bratislava, pošta 12, č. j. 445/94 zo dňa 27. 12. 1994.

